Telefonas: CHELSEA 5152

„Tėvynė" Savaitinis Laikraštis
Leidžiama kas Pėtnyčia
Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose $1.50
Kitose Viešpatystėse $2.00
„TĖVYNĖ"
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

TĖVYNĖ

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

The Lithuanian Weekly „Tėvynė"
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgeliutė, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $1.50
To Foreign Countries $2.00
„TĖVYNĖ"
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

No. 44 Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918. New York, N. Y. Lapkričio (November) 3, 1922. Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875. Vol. XIII

Įvairios Žinios

ITALIJOS FAŠISTAI LAIMĖJO.

Ateina atkartotinos žinios iš Rymo, kad Italijos nacionalistai, vadinami fašistais, ant tiek įsidrąsino, kad šiandien jiems jau neužtenka kovos su radikaliu elementu — socialistais ir komunistais, bet jie eina net prie to, kad paėmus valdžią į savo rankas. Pradėjus jiems naujus puolimus ir paėmus keletą miestų, pradėjo garsiai kalbėti, kad jie eisią ant Rymo ir paimsią savo kontrolėn sostinę. Delei didelio agresyvio fašistų judėjimo besiplėtimo, atsistatydino ministerių kabinetas ir sakoma, kad karalius nusileidęs fašistams ir pakvietęs jų vadą Benito Mussolini, kuriam buk pavesiąs sudaryti naują ministerių kabinetą. Iš karto buvo paskelbtas karo stovis, kuomet fašistai buvo pradėję dukti, tačiau vėliaus karaliaus įsakymu panaikintas.

Vėliausios žinios skelbia, kad Mussolini jau sudarė ministerių kabinetą, kuriame skyrė net 7 vietas savo grupės žmonėms. Kiti ministerių portfeliai atiduota nacionalistams, kurie niekuomi nesiskiria nuo fašistų grupės, viena vieta demokratams ir viena — katalikams.

Vadinasi, Italijoje paėmė viršų reakcionieriški nacionalistai, kurie yra nusistatę brutaline jėga galutinai išnaikinti socialistus ir komunistus.

SANTARVĖ DEDA PASTANGŲ APSAUGOTI VOKIETIJAI.

Pagaliau ir Francija nusileido ir jau nereikalauja, kad Santarvės kontribucijų komisija diktuotų Vokietijai finansų sutvarkymą ir paimtų savo galutinon kontrolėn Vokietijos finansus. Taipgi sakoma, nors Francija nesutinkanti formaliai suteikti Vokietijai dviejų metų moratoriumą, kaip to nori Anglija, tačiau praktiškai bus priversta ant to sutikti, nes Vokietijos finansinė padėtis privesta prie to, kad kitos išeities nėra. Francija turės pasiganėdinti vien gaudama iš Vokietijos tulą dalį atlygini mo gaminiais. Todel ir Santarvės kontribucijų komisija nuvyko Berlynan ne diktuoti Vokietijos valdžiai, o tik draugišku budu tartis su Vokietijos valdžia kuriuo budu butų galima Vokietijos finansinė padėtis pagerinti. Taipgi komisija mėgins gauti Vokietijos valdžios sutikimą, kad ji galėtų nors neoficialiai kontroliuoti Vokietijos finansus, kol subalansuos Vokietijos valstybinį biudžetą ir pakels Vokietijos markės vertybę.

RENGIASI PRIE KONFERENCIJOS.

Rimtai rengiamasi prie artimųjų rytų konferencijos, kuri įvyks lapkričio 13 d., Lausanoje. Yra kviečiama ir Amerika dalyvauti šioje konferencijoje, tačiau Amerikos atstovai dalyvaus tiktai kaipo pašaliniai tėmitojai dalykų. Tačiau San tarvės valstybės, kaip lygiai ir patys Turkai rengiasi labai rimtai šitai konferencijai, nes nuo jos priklausis ar Turkija toliaus pasiliks valdyti Europinę Turkijos dalį, ar ne. Francija visą laiką artimai flirtuoja su turkais ir net remia Rusijos reikalavimą, kad butų prileisti ir Rusijos atstovai šioje konferencijoje lygiomis teisėmis, kaip ir kitų valstybių atstovai. Vienok tuo tarpu dar negalima tikrai pasakyti kaip kitos valstybės atsineš į Rusijos reikalavimus. Kol kas dar matosi aiškus pasipriešinimas Rusijos reikalavimams iš kitų valstybių pusės.

PASAULINIO KARO VETERANAI REIKALAUJA TAIKOS.

Šiomis dienomis užsibaigusi Santarvės valstybių pasaulinio karo veteranų konvencija, kuri įvyko New Orleans mieste, išnešė rezoliuciją, kuria reikalaujama, kad visi tarptautiniai valstybių nesusipratimai butų rišami tarptautinio teismo, o ne kariuomenių jėga karo laukuose. Taipgi toje rezoliucijoje pasmerkiama revo liucijos ir dedamos pastangos nuversti valdžias ginkluota jėga. Pasmerkiama teritorijų užgrobimas, kas daugiausiai pagimdo karus.

Šitoje konvencijoje buvo atstovaujama apie 9 milionai pasaulinio karo veteranų, kurie yra sukurę tarptautinę organizaciją.

NEPAPRASTAS KONGRESO POSĖDIS.

Pradžioje lapkričio mėnesio įvyks Suv. Valst. Kongreso nepaprastas posėdis, kurį šaukia prezidentas Hardingas, kad aptarius nekuriuos dalykus. Tarpe kitų dalykų bus reikalaujama modifikacijos blaivybės įstatymo, delei kurio dabar kyla tarptautinių nesusipratimų, ypač delei prokuroro Daugherty patvarkymo, einant blaivybės įstatymo dėniais.

GAMTOS STEBETINUMAI.

Kuomet spalių 28 d. Kansas mieste ir kitose Kansas valstijos dalyse buvo didelis karštis, siekiantis net ligi 86 laipsnių, tuo tarpu netolimose Minnesota ir South ir North Dakota valstijose snigo ir buvo tikras žiemos pusnis. Taipgi ir Washington valstijoje buvo šalta ir daug prisnigo.

VLADIVOSTOKAS BOLŠEVIKŲ KONTROLĖJE.

Spalių 28 d. tolimųjų rytų respublikos raudonoji kariuomenė paėmė Vladivostoką ir visame mieste iškabinėjo raudonas vėliavas. Taipgi sudarė laikinąją valdžią iš darbininkų revoliucijinės partijos. Sakoma, kad vadai anti-bolševistinių jėgų pabėgo iš Vladivostoko Japonijos kariuomenei pagelbstint. Mieste esanti tvarka ir ramu ir miesto gyventojai esą ramiai sutikę bolševikų kariuomenę. Bolševikai kaltina japonus ir buvusę „baltųjų" valdžią, buk jie pasitraukdami iš Vladivostoko apvogė miestą.

PRALAIMĖJO STREIKĄ.

Pranešama iš Charleston, W. Va., kad Mingo apylinkės angliakasiai pralaimėjo streiką, kurie streikavo nuo pradžios liepos mėnesio 1920 metų. Unijos viršininkai oficialiai paskelbė spalių 27 d., kad jie atsisako toliaus vesti šitą streiką. Kadangi negali buti nei kalbos, kad kompanijos priimtų atgal į darbą pralaimėjusius streiką angliakasius, todel unijos viršininkai pla nuoja šituos angliakasius ir jų šeimynas perkraustyti į tas valstijos angliakasyklų apylinkes, kuriose dar yra unija.

ANGLIJOS ĮSTATYMAI REIKALAUJA DEGTINĖS.

Kuomet Suv. Valst. valdžia išleido patvarkymą, kad jokis laivas negali atplaukti į Suv. Valst. prieplaukas, kuris turi nors kokioje formoje svaigalų, tuo tarpu Anglijos valdžia neišleidžia nei vieno laivo iš savo prieplaukų, kuris netu ri degtinės. Mat sulig Anglijos įstatymų, kiekvienas išplaukiantis laivas iš Anglijos prieplaukų turi turėti nors vieną kvortą degtinės kiekvienam šimtui pasažierių, kad ištikus reikalui laike ligos butų kuomi gydyti ligonius.

Supaisyk tu žmogus tuos visokius įstatymus, kuomet jie viens kitam prieštarauja.

DIDELĖ ŠEIMYNA.

Kuomet šiomis dienomis ponia Scott įlipo į traukinį Laporte, Ind. su savo šeimynėle ir padavė konduktoriui tik vieną bilietą, tuomet konduktorius atsakė, kad jis negalįs vežti už vieną bilietą visos sekmadienio mokyklos. Vienok laimingai motinai paaiškinus, kad tai yra jos šeimynėlė, konduktorius negalėjo daugiau jai priešintis. Ponia Scott vežėsi su savim 13 kudikių, kurių trys turi po keturis ir pusę metų, kaipo vyriausi, o kiti visi jaunesni. Šita laiminga šeimyna į dešimt metų susilaukė 19 kudikių iš kurių 13 yra gyvų ir auga tėveliams ant džiaugsmo ir laimės. Gimė 5 setai trynukų ir dvi poros dvynukų ir tuo budu pasidaro 19 kudikių. Beabejonės tai yra didžiausia šeimyna Amerikoje, kuri į taip trumpą laiką susilaukė tokios skaitlinės.

RENGIASI NACIONALIZUOT ANGLIAKASYKLAS.

Ohio valstijos kuro administracija rengiasi nacionalizuoti angliakasyklas, jei kompanijos nenustos siųsti beveik visos šioje valstijoje iškasamos anglies į kitur, kuomet pačioje valstijoje didžiausia anglių stoka yra. Pirmiausiai atsišaukta į federalį transportacijos administratorių, kad jisai įsikištų į šį reikalą ir įsakytų angliakasyklų savininkams palikti savai valstijai užtektinai anglių. Jei nei šitos pasargos anglių kompanijos nepaklausys, tuomet valstijos valdžia nacionalizuos angliakasyklas ir pirmiausiai aprupins anglimis vietos gyventojus.

SMULKIOS ŽINUTĖS.

— Pranešama iš Berlyno, kad yra vilties, jog greitu laiku bus susitarta ant tam tikrų išlygų, kuriomis Rusijos valdžia grąžins Vokietijos piliečiams žemes ir kitą nejudomą turtą, kuris buvo sukonfiskuotas bolševikų valdžios.

— Pranešama iš Londono, kad Anglijos amatninkų unijos silpnėja. Pereitais metais unijų nariai sumažėję net 20 nuošimčių, arba iš 8,492,998 įvairių unijų narių likę tik 6,792,729.

— Spalių 25 d. Airijos parlamentas priėmė trečiu skaitymu Airijos Laisvos Valstybės konstituciją. Dabartinės Airijos šalininkai labai tuomi džiaugiasi.

— Pereitais metais Amerikos Raudonasis Kryžius suteikė žymios pagalbos Amerikos pasaulinio karo veteranams. Surasta 1,100 darbų bedarbiams ir suteikta žymi pagalba 1,843 karei vių šeimynoms. Piniginės pašalpos šitam reikalui suteikta apie 9 mil. dol.

— Pranešama iš Smyrno, kad Turkų nacionalistų valdžia konfiskavus visus Smyrno graikų bankus ir net konfiskavusi Graikijos piliečių depozitus.

— Paskiausieji pranešimai apie viso pasaulio derlių rodo, kad šių metų derlius, paimant visokius pasėlius, yra 37,781,000 bušelių mažesnis, negu buvo pereitais metais. Europai truks apie 229,334,000 bušelių normaliam prasimaitinimui.

— Tulas Paryžiaus pilietis jau yra nuteistas kalėjimo pabauda 110 kartu, kuris turi 46 metus amžiaus. Abelnai imant, jisai buvo baudžiamas kalėjimu kas penki mėnesiai viso savo gyvenimo.

— Vokietijos Reistagas (parlamentas) galutinai nutarė pailginti prezidento Eberto terminą ligi 1925 metų. Taipgi Reistagas priėmė įstatymą, kuriuomi paskiria pensiją atsitarnavusiems prezidentams, kad jiems jau daugiau nereikėtų rupintis užsilaikymo uždarbiavimu.

— Nežiurint, kad Anglijoje valdžia ir persimainė, tačiau žiniomis iš Maskvos, pats Rusijos diktatorius Leninas išsireiškė, kad Rusija norinti sueiti į artimesnes sutartis su Anglija ir dabar, kuomet artinasi artimųjų rytų konferencija, tarpe Rusijos ir Anglijos turėtų išnykti visi buvę ligi šiol nesusipratimai.

— Republikonų partijos centro komitetas šio rudenio rinkimams jau turi sukėlęs viršiaus $720,738. Vadinasi, republikonų partijos kampanija jau galima varyti visu frontu.

— New Yorko mieste užregistruota 308,986 automobiliai. Vadinasi, tik vienas New Yorko miestas turi viršiaus vieno trečdalio visų šioje valstijoje užsiregistravusių automobilių.

Lietuvos Valst. Operos Artistai

PETRAS OLEKA
Bassas.

MYKOLAS LIŠKEVIČIUS
Smuikininkas.

JONAS BYRA
Tenoras-Pianistas.

Lietuvos Žinios

LIETUVOJ NEBLOGA.

Nesenai išvykęs Lietuvon Vincas Šileika spalių 13 d. rašo iš Kauno sekamai:

Pataikiau į patį rinkimų sukurį Lietuvoje. Kaune visi užsiėmę agitacija.

Balsavau ir aš. Naujai žymėjo ir leido balsuoti, kad ir neturėjau kortelės.

Viskas atrodo kitaip, negu yra pasakojama apie Lietuvą. Patarnavimai kai kuriose įstaigose yra daug vikresni, ypatingai valgyklose, negu Amerikoje. Mieste išvaizda žmonių niekuo nesiskiria nuo amerikiečių.

Pagyvenęs ilgiau ką nors parašysiu iš Lietuvos darbuotės.

Plokščių vals. (Šakių apsk.) rinkimus laimėjo kairieji. Daugiausia balsų gavo Liet. Valstiečių Sąjunga.

PASKUTINIS ST. SEIMO POSĖDIS.

256-tas ir 257-tasis posėdžiai 1922 m. spalių mėn. 6 d.

Spalių mėn. 6 d. įvyksta paskutinieji du Steigiamojo Seimo posėdžiai.

Rytiniame posėdy nubalsavus biudžetą trečiu skaitymu ir priėmus visą eilę smulkesnių įstatymų projektų, krikščionių-demokratų blokas priima „Algų nustatymo dvasiškijai įstatymo pakeitimą."

Šis projektas priimamas nežiurint griežčiausių protestų iš pusės soc. l., v. s. ir soc. dem. Be to gale projekto įvedamas gana keisto kas išsireiškimas, kurs skamba šiaip: „Pereinant į naują valiutą dvasiškijos algos išskaičiuojamos skaitant 20 auksinų už vieną litą."

Apskritai paskutinės dienos Steigiamojo Seimo posėdžių upas susidaro toks, kad krikščionys-demokratai paskubomis praveda tuos įstatymus, kurie galėtų but jiems ateity naudingi, neatsižiurėdami nei tvarkos, nei pačios įstatymo redakcijos.

Dienos pasėdy įvyksta pranešimas komisijos skirtos Finansų Ministerijos betvarkei ištirti. Referuoja Steponavičius, kurs plačiai nušviečia viešpatavusią Finansų Ministerijoj betvarkę ir išrodo davinius patirtus komisijos.

Iškelta 9-ios bylos prieš aukštesniuosius buv. Finansų Ministerijos valdininkus, kurios bus perduotos Valstybės Gynėjui.

6 val. vakaro įvyksta 257-tasis paskutinysis Steigiamojo Seimo posėdis.

Visos frakcijos sumobilizuoja savo jėgas. Svarstomas III-iu skaitymu „Pradedamosioms Mokykloms Įstatai."

Kalba visa eilė atstovų iš kairės: v. s., s. l. ir s. d. Diskusijos tęsiasi iki ½2 val. nakties. Išrodoma visas netikslumas patiektojo projekto ir tos pasekmės, kurios gali kilti įvedus klerikalinės mokyklos sistemą Lietuvoje.

Nežiurint opozicijos išrodymų, kr. demokratai priima projektą grynai konfesinės dvasios pamatais.

Soc. liaud. ir v. s. protestuodami apleidžia salę.

Toliau kr. dem. posėdžiau ja vieni ir vieni 3 val. nakties paslapčiomis baigia Steigiamojo Seimo darbus.

Kyla savaimi klausimas, kodel tai baigiant St. Seimo darbus — krikščion.-demokratų bijomasi viešumos. Turbut turima pamato.

B—s.

TVARKA MINISTERIŲ KABINETO RAŠTINĖJ.

Antradienį 3—X du vienos valstybinės įstaigos tarnautoju buvo nuėję skubiu tarnybos reikalu pas ponį Ministerių Kabineto Reikalų vedėją. Prie tokio aukšto valdininko, aišku, be pranešimo ir be eilės įeiti negalima. Tai butų visai gerai, kad butų tikslingai ir visiems lygiai taikoma. Bet ponas Ministerių Kabineto Reikalų vedėjas Lozoraitis, kaip tos dienos jo „priėmimų" tvarka parodė, netaiko jos nė tikslingai nė visiems lygiai. Tiem dviem valstybės tarnautojams teko išsėdėti Ministerių Kabineto raštinės prieškambary daugiau kaip 1 val., ir vistiek to aukštojo biurokrato nepriėjo: pralaukus valandą jiem buvo pranešta, kad ponas Reikalų vedėjas šiandien jų negali priimti gi priims jo padėjėjas; bet ir to apie bertainį laukę ir nesulaukę — turėjo eiti tuščiomis. O tuo tarpu, kai jų ponas Lozoraičio kabinetan neleido — jisai sėdėjo matomai be jokio ypatingo darbo, nes ramiausiai rukė ir džentelmoniškai darė sau rupestingą manikiurą, kaip tai laukiantieji turėjo galimybės matyti pro tarnautojų atidaromas jo kabineto duris. Maža to. Kada valandą pralaukus į prieškambarį įėjo kaž koks ponas, nebereikėjo jokios eilės; pats p. Lozoraitis, pamatęs jį, iš savo kabineto tuojau iššoko prieškambarin ir gražiausiu Varšavos dialektu kuo mandagiausia jį pas save pasikvietė.

Tai rodos, gana charakteringa pono Ministerių Kabineto Reikalų vedėjo įvestosios pas save tvarkos iliustracija.

V. V.

(„Lietuvos Žinios")

„TĖVYNĖ"

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. Vitaitis — Redaktorius,

307 W. 30-th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tėvynei" turi but siunčiami Redakcijos vardu ir turi but su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiuros. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

ANGLIJOS POLITINIS KRIZIS.

Anglijos politinių partijų nusistatymas privertė atsistatydinti Lloyd George vadovaujamą pildomąją vyriausybę. Anglų spauda dabar džiaugiasi, kad esą visas kraštas atsikvėps nusikratęs Lloyd George politikos. Kuomi Anglijai buvo sunki ta politika, aiškiai nepasakoma. Gal but tuomi, kad Lloyd George buvo perdaug praktiškas diplomatas ir todel buvo linkęs prie kompromisų. Konservatyvams, kurie dabar ir naują pildomąją vyriausybę sudarė, tokia politika nepatinka ir buvo nepakenčiama. Iš antros pusės darbininkų partijai buvusio premiero politika irgi netiko, nes jisai niekuomet nesistengė išeiti griežtai prieš darbininkų reikalavimus, neigi jų reikalavimų pilnai remdavo. Kilus ginčiams tarpe darbo ir kapitalo jisai visuomet pasirinkdavo vidurį ir susiginčijusęs puses sutaikydavo. Prieš tokią politiką ir darbininkų partijai negalima buvo griežtai pasistatyti, kaipo prieš minitiną darbininkų priešą, ir tuo patim laiku negalima buvo tai politikai pilnai pritarti, nes ji tinkamai neužtarauja darbininkų. Ir šituo keliu eidamas premieras negalėjo įtikti nei vieniems, nei kitiems.

Pagaliau ir užsienio politikai, kurią vedė Lloyd George, daug kas nepritardavo. Nesa jis ir čionai buvo linkęs prie nusileidimų ir praktiškų kompromisų. Juk tik jam pasidėkavojant ir ta pati šiandieninė Rusija gavo progos išeiti į platų pasaulį. Tais laikais, kuomet visas pasaulis apie Rusiją kalbėjo, kaipo apie barbariškiausią ir kruviniausią šalį visame pasaulyje ir nei viena antantos valstybių nedrįso nei prisiminti apie tarybas su Rusija, tuomet Lloyd George pradė jo vesti derybas su Rusijos atstovais delei prekybinių sutarčių. Ir šitas jo žingsnis pralaužė lėdus ir privertė ir kitas valstybes pradėti tartis su Rusija, nes buvo prisibijoma, kad Anglija nepaimtų Rusijos savo išimtinon globon. Ypač Francijai buvo labai baisus šitas Lloyd George žingsnis.

Taipgi vien Lloyd George nuopelnu yra, kad militariškoji Francija ligi šiol negalėjo pilnai įvykinti savo planų. Jis visuomet pastodavo kelią francuzų militarizmui, kuris nekartą jau buvo pasiryžęs galutinai sutruškinti Vokietiją ir kitas nugalėtas valstybes. Delei šito nuolatos Francija pyko ant Anglijos ir tas žinoma negalėjo patikti Anglijos konservatyvams, kurie yra tikriausiais Anglijos aristokratijos atstovais ir artimiausiais Francijos imperialistų draugais. Todel vos atsistatydinus Lloyd George vyriausybei ir Francijos militaristai sušuko, ir Anglijos konservatyvų pastatytas premieras Bonar Law atkartojo, kad dabar bus galimybės sudrutinti didžiąją antantą. Vadinasi, su atsistatydinimu Lloyd George vyriausybės, pasikeis ir pasaulio politikos frontas. Ir tas frontas pasikeis, krypdamas linkui didesnio agresyvumo.

Vienas įdomus dalykas yra tas, kad Lloyd George savo diplomatinę karjerą pradėjo kaipo kovojantis radikalas, o dabar pasitraukė iš diplomatinio ratelio kaipo didžiausis praktiškas diplomatas, linkęs prie didžiausių kompromisų.

MILITARISTŲ ŠALYS VIENIJASI.

Kasdien vis ateina atkartotinų žinių, kad Francija deda didžiausių pastangų sudarymui artimų sutarčių su Rusija. Tarpe Maskvos ir Paryžiaus valdžių tarpininkauja Francijos komunistų partijos vadas, Edouard Herriot. Ir sakoma, kad šitos Francuzų-Rusų derybos vyksta pasekmingai ir tikimasi artimoje ateityje sudaryti prekybos sutartis. Iš karto tik prekybos sutartis, o vėliaus bus prieita ir prie karinės sąjungos, nes jau dabar Paryžiaus militaristai apie tai kalba.

Sovietų valdžia reikalaujanti iš Francijos didelės paskolos, o iš savo pusės žadanti pripažinti prieš-karinę Rusijos skolą Francijai ir tuojaus pradėti mokėti tos skolos nuošimčius. Manoma, kad Francijos valdžia šitokius Rusijos reikalavimus užgirs ir greitu laiku įvyks prekybos sutartis.

Dabar ne vienas paklaus, koki motyvai Franciją verčia taip umai permainyti savo frontą linkui Rusijos? Juk visai nesenai ta pati Francija visomis išgalėmis rėmė kiekvieną avantiuristą, kuris tik ryžosi nugalėti bolševikų valdžią. Ta pati Francija dėjo didžiausių pastangų, kad prie jokių derybų neprileidus Rusijos; drebėdavo delei kiekvieno gando, kad kas nors rengiasi pripažinti Rusijos bolševikų valdžią, o dabar taip umai virto artimiausia bolševikų valdžios draugė.

Tai yra senosios diplomatijos machinacijos. Francija, kurios valdžios viršunėse šiandien sėdi atžagareiviškiausis elementas, yra pasiryžusi pasiekti to, kad ji galėtų diktuoti pasaulio politikos klausimais. Ir tą savo diktaturą ji remia militaristine jėga. Francijos militarizmo diktaturai visomis išgalėmis priešinosi didžioji antanta, kurią sudaro Anglija, Francija ir Italija. Taipgi Francijos militarizmo diktaturai priešinga ir Amerika. Todel Francijos militaristai matydami, kad jie nieko nepasieks artimų ryšių besilaikydami su savo senaisiais draugais, sumanė ieškoti naujų draugų militaristų šalyse. O šiandien militaristiškiausiomis šalimis yra: pati Francija, kuri pirmoje vietoje tuo žvilgsniu stovi, Turkija, Rusija, Lenkija ir Jugo-Slavija. Lenkija jau senai Francijos vasalu patapus. Mažoji antanta, kurios nariu yra ir Jugo-Slavija, taipgi Francijos kontrolėje. Francija yra sudariusi sutartis ir su Turkų militaristiškais nacionalistais, kurie yra artimoje karinėje sutartyje su Rusija. Taigi dabar laimėjus Francijai Rusiją, susidarytų galinga militaristinių valstybių sąjunga, kurios vadu butų Francija. Ir tuomet Francijai netik nereikėtų drebėti delei savo kailio iš Vokietijos pusės, bet dar tuo budu ji tikisi diktuoti pasauliui savo politikos užmačias.

Ar šitie Francijos planai pavyks įkunyti, trumpa ateitis parodys. Tačiau jei šitos senosios diplomatijos machinacijos pastotų realybe, tuomet susidarytų didelio pavojaus ir naujai susikurusioms valstybėms ir pasaulio pažangai. Kur viešpatauja militarizmas, ten nėra vietos progresui ir pažangai.

IMPERIALIZMO UŽMAČIŲ DAVINIAI.

Jau šiandien pamatė ir patys francuzai, kad su Vokietija yra blogai. Bespaudžiant Vokietijos gyvenimą visokiais budais privesta šalis prie tokios padėties, kad vokiečių markė pasiekė tokio laipsnio kai ir kitų galutinai nusibankrutijusių šalių pinigai. Jau Vokietijos kancleris Wirth oficialiai pareiškė, kad Vokietija negalinti toliaus mokėti karo kontribucijų, o pačioje Vokietijoje valdžios rateliuose garsiai kalbama, kad Vokietijai kitos išeities nebeliko, kaip tik paskelbti valstybinį bankrutą ir tuo budu atsisakyti nuo visų kontribucijų, nežiurint kokios pasekmės tokio žingsnio nebutų.

Šitaip dalykams virtus Vokietijoje, pasiskubino Santarvės komisija, kurioje yra ir amerikonas, nuvykti į Berlyną, kad pasitarius su Vokietijos valdžia, kuriuo budu butų galima apsaugoti Vokietiją nuo ekonominio sugriuvimo. Nesa griuvus Vokietijai ekonominiai ir politinis jos gyvenimas suirtų ir tuomet šalis atsidurtų baisiausios anarkijos sukurin. Ištikus šitokiai katastrofai Vokietiją, įvyktų didelis chaosas ir visoje Europoje. Taigi yra kuomi rimtai susirupinti, kad apsaugojus Vokietiją nuo galutino suirimo. Gal šitokia Vokietijos padėtimi džiaugiasi trumparegiai Paryžiaus militaristai, vienok kam rupi Europos ateitis, tas negali tuomi pasidžiaugti.

Už šitą Vokietijos katastrofą yra kaltos visos Santarvės valstybės, kurios pataikaudamos Francijos užmačioms, visiškai neatsižvelgė į tai, kokios bus pasekmės Versalės taikos sutarčių. Rašant šitą taiką nebuvo vaduotasi teisybės ir žmoniškumo dėsniais, bet buvo dedama pastangų, kad kuolabiausiai prilenkus prie žemės nugalėtąsias valstybes, o labiausiai Vokietiją. Vietoje dėti taikos pagrindan rimtus ateities sugyvenimo principus, dėjo imperialistines užmačias ir todel šiandien susilaukta to, kad netik pati Vokietija privesta prie katastrofos, bet net ir visai Europai grumoja suirimo pavojus. Gal but šitas realus faktas bus pamokinimu Santarvės imperialistams ir gal jie pasistengs atitaisyti savo klaidas, nežiurint, kad Francija ir truktų bešaukdama apie savo „skriaudas".

PERŽVALGA

:: *Inkvizitorių planai.* — Šv. Juozapo Sąjungos lyderiai ir jos organas „Darkas" prašo Lietuvos valdžios, kad pastaroji vykintų gyveniman jų siulomus inkvizicija kvepiančius planus. Viename oficialiame pareiškime sekamai sakoma:

„Lietuvos autoritetų prašome griežtai paliepti pildyti registracijos įstatymą ir tuomi visus Lietuvos piliečius Amerikoje priversti pildyti pilietines pareigas. Be to Lietuvos autoritetų prašome uždėti speciales mokestis tiems Lietuvon grįžtantiems, kurie nėra aukoję arba nėra pirkę Lietuvos Laisvės Paskolos Bono. Prašome uždėti specialę mokestį ir tiems beboniams ir neaukavusiems, kurie kreipsis su bile reikalais į Lietuvos atstovybę Vašingtone.

„Pagalios Lietuvos autoritetų prašome butinai uždraus ti įleidimą į Lietuvą tų Amerikos lietuvių laikraščių, kurie agitavo ir niekino aukso sidabro fondą, ir kurie kursto Lietuvos piliečius Amerikoje nesiregistruoti ir nemokėti mokesčių Lietuvai."

Šitokiais pareiškimais pasipiktintų ir garsusis Rusijos juodašimčių vadas Puriškevičius. Vienok jais didžiuojasi šv. Juozapo špitolninkai ir mano, kad jie neapsakomai didelį dalyką padarė Lietuvai.

Bet kalbant apie tokius reikalavimus, tenka pasakyti, kad jei Lietuvos „autoritetai" išpildytų šituos „Dar-ko" ir jo atstovaujamų šnitolninkų prašymus, tai daugiausiai nukentėtų patys „Dar-ko" pasekėjai, nes retas kuris jų butų nenubaustas. Dauguma jų neturi bonų, o kurie yra au kavę į Tautos Fondą ar kitam kuriam klerikalų partijos vajui, tai to nei vienas Lietuvos valdininkas negali skaityti auka Lietuvai, nes tie pinigai sunaudota ne Lietuvos rėmimui, o tik klerikalų partijos stiprinimui. Jau laikas „Dar-kui" nusto ti sapnavus, kad klerikalų partija yra Lietuvos valsty be. Šiandien ir papraščiau sis žmogelis jau supranta skirtumą tarpe partijos ir valstybės.

* * *

:: *Spaudos „laisvė" Lietuvoje.* — „Lietuvos Žinios" praneša sekamą žinią:

„Spalių 2 d. pas Kauno Taikos Teisėją buvo nagrinėjama F. Bortkevičienės byla. Bortkevičienė buvo kaltinama Valstybės Gynėjo sulig straipsnio 263¹, tai yra už įžeidimą valdžios, ar vyriausybės, platinant neteisingas ir iškraipytas žinias. Toks prasižengimas buvo nužiurėtas ‚L. Ukininko' 38 numeryje straipsnyje ‚Lietuviški farizėjai', butent ta vieta, kur kalbama, ką davė kraštui krikščionys demokratai, budami Seime daugumoje. Apkaltinamoji pusė taip motyva vo: kadangi Seime daugumą sudaro krikščionys demokratai ir apie tai visur žinoma Lietuvoje ir užrubežyje, tai įstatymai praeina visumet jųjų balsais, tokiu budu jie yra kaipo įkunytas Seimas, o niekinti krikščionys demokratai, tai tas pats ką niekinti Seimą; o kadangi tame straipsny toliau palyginta prezidentas su caru, tai yra prezidento įžeidimas; todel, anot kaltintojo turi buti pritaikinta bausmė numatyta virš minėtam straipsnyje... Nusprendimas: F. Bortkevičienė pripažinti kalta ir nubausti dešimtimi tukstančių piniginės baudos arba neįsimokant keturiomis paromis kalėjimo.

„Reikia pasakyti, kad įsigalėjus naujam Steigiamojo Seimo įstatymui apie valdžios ar vyriausybės įžeidimą turime laukti ir daugiau panašių bylų."

Vadinasi, kaip popiežius skaito save neklaidingu, taip ir klerikalų partijos valdžia skaito save neklaidinga ir išleidžiama įstatymus, kuriais draudžiama valdžią kritikuoti. Bepigu tat Lietuvos valdininkams šmugeliuoti, kuomet tik tokia spaudos „laisvė" yra Lietuvoje — kuomet įstatymais uždrausta valdininkų darbus kritikuoti.

* * *

:: *Gina Rymą ir kolioja si.* — Bostono „Dar-kas" iškoliojęs musų organizaciją, kam „Tėvynė" perspaus dino p. A. Smetonos pareiškimą, kad Rymas klausęs Lietuvos kunigų apie Lietuvos žemės reformą, sekamai užreiškia:

„Iš tikrų šaltinių mes esame sužinoję, kad Rymas nedavė Lietuvos dvasinei vyriausybei jokių paklausimų apie Lietuvos žemės reformą. Yra grynas prasimanymas, buk Rymas teiravosi apie Lietuvos žemės reformą."

Koki tie tikri šaltiniai? Nejaugi „Dar-kas" mano, kad kas nors patikės jo kolionėmis paremtais tvirtinimais. Šitą žinią paskelbė ne kokis „bedievis", bet katalikiškasai p. Smetona, kuris, beabejonės, žino ką sako.

Kas liečiasi „Dar-ko" kolionių ant musų organizacijos, tai šiuomi jam norime pastebėti, kad musų organizacija nėra „laisvamanių susivienijimas", bet *Susivienijimas Lietuvių Amerikoje.* Kadangi musų organizacija yra legalizuota Mass. valstijoje, kaipo apdraudos ir pašalpos įstaiga, tad jei „Dar-kas" nenustos jos krikštyti visokiais vardais, tai busime priversti pašaukti jį į teismą, kad jisai pasimokintų kaip reikia tarti musų organizacijos vardas.

* * *

:: *Klerikalai išsigando.*— Chicagos kunigų organas „Draugas" išsigandęs delei Lietuvos Seimo rinkimų davinių šaukia, kad „tikėjimo priešai laimėjo", todel „tikrai bus persekiojama katalikybė" ir ant galo šaukiasi prie Dievo: „Dievas Lietuvą teapsaugo ir gina."

Mes suprantam, kad kunigams labai skauda širdį delei taip didelio klerikalinių partijų pralaimėjimo Lietuvos Seimo rinkimuose. Vienok kad kas nors rengtųsi persekioti katalikybę ar kitą kokią tikybą, tai yra vien nieku neparemti išsigandusio kunigų organo šukavimai. Jei ištikrųjų pažangiosios partijos laimėjo rinkimuose, tai nėra abejonės, kad bus uždrausta kunigams šmugeliuoti ir su krikščioniškosios žvalgybos pagalba pažangiuosius žmones smaugti, bet tas dar nereiškia katalikybės persekiojimo.

Jei „Draugas" mano, kad pažangos smaugimas ir kunigų šmugeliavimas yra aukščiausi katalikybės uždaviniai ir kas tam priešinasi, tas persekioja katalikybę, tai tegul jisai sau taip mano, tačiau nei vienas protaujantis žmogus tokiam jo manymui nepritars. Kiekvienas doras žmogus pripažįsta, kad šmugelis ir persekiojimai kitaip manančių žmonių yra prasižengimu prieš viską, kas tik yra pasaulyje dora ir teisinga. Todel ankščiau ar vėliau Lietuva turės buti apvalyta nuo šitų puvėsių, nežiurint kad tam priešintųsi ir visa Rymo organizacija, su patim „Draugu" ir visais jo pasekėjais.

* * *

:: *Darbo žmonių padėtis Rusijoje.* — Nežiurint kiek nešukauja kai kurie laikraščiai ir žmonės apie „idealį" Rusijos darbininkišką surėdymą, vienok Rusijos žmonių gyvenimas yra baisus. Vienas „Keleivio" bendradarbių pagarsina šiame laikraštyje savo draugo laišką, kuriame tarpe kitko rašoma sekamai:

„Laimingas tu, kad neturėjai užtektinai drąsos važiuoti į raudonąją Rusiją. Ta išsvajota darbininkų laimė dingo iš musų galvų pasiekus Rusijos rubežių. Rusijos ‚rojus' paliks mano atmintyje per visą gyvenimą. Trockio agentai ant rubežiaus atėmė iš mųs visus dolerius. Palikome be pinigų, be prieglaudos ir be kąsnio duonos. Dabar aš esu bent tiek laimingas, kad per savo apsukrumą pasiekiau buožių Lietuvą ir turiu bent kąsnį juodos duonos. Jeigu ligi šiam laikui bučiau pasilikęs Rusijoj, tai senai jau bučiau nebegyvas.

„Nesenai nuvykau iš Lietuvos į Rusiją parsivežti savo draugą, kuriam buvau parupinęs grįžimo dokumentus. Bet... mano draugas jau buvo miręs. O kitų draugų amerikiečių nebepažinau: tik skura ir kaulai iš jų beliko, panašųs į giltines. Radau vieną draugą iš New Yorko, kuris parvažiavo į Rusiją su savo motere ir trimi vaikučiais. Jo moteris neišlaikė ‚rojaus' sunkenybių ir tuojaus mirė. Visi trys vaikučiai irgi jau arti mirties. Mažiausis vaikutis iš bado nužindo savo rankų pirščiukus net iki kaulų. Skauda širdį į juos bežiurint. Tėvas neturi nei darbo, nei duonos, mirtis visai šeimynai žiuri į akis. O jau tie bolševikų ofisai, kur duoda darbininkams darbą, tai tegul juos ir perkunas trenkia.

„Tik įvažiavus Rusijon tuojaus metasi į akis baisus reginys. Išbadėjusių žmonių minios, pamatę kiek švariau apsirengusį svetimžemį, įsikimba jam į skvernus ir graudžiu balsu šauka: ‚Diadenka dorogoi, dai na krosku chleba!' (Dėdele brangusis, duok ant plutelės duonos!). Ne taip dar pikta butų, jeigu ten pat, tarp tų išbadėjusių minių, nesimatytų įsipenėjusių ir puikiai apsirengusių komisarų ir žydų spekuliantų. Žmonės meldžia dievo, kad carizmas vėl grįžtų. Bet ką čia daug rašyt. Perbrangiai man atsiėjo tas viskas patirt. Gal kaip nors pasiseks pasiekt Ameriką, tuomet pasilipęs ant bakso apsakysiu lietuviams, kas yra bolševizmas ir prie ko darbininkus veda komunistiška ‚Laisvės' agitacija..."

* * *

:: *Nauji ubagai.* — Nespėjus išvažiuoti iš Amerikos prasikeikusiam klerikalų agitatoriui kun. Garmui, vėla skaitome „Liet. Žiniose" sekamą pranešimą:

„Krikščionys demokratai siunčia Amerikon dolerių meškerioti kun. Byčkauską ir p. Popikaitę, kunigaikštienės Radvilienės patarėją."

Matomai sąrišyje su atvykimu šitų dolerių meškeriotojų jau dabar klerikalų federacijos centras garsina įvairių-įvairiausius aukų vajus klerikalų partijos reikalams.

Nejaugi niekuomet nenusibos tamsiąjai ir nesusipratusiąjai Amerikos lietuvių visuomenės daliai savo sunkiai uždirbtais doleriais maitinti gaujas tinginių ir nusipenėjusių klerikalų?

Turkai, Kometa ir Velnias

Kadangi Turkai šiomis dienomis labai pagarsėjo savo pergalėmis, todėl noriu supažindint „Tėvynės" skaitytojus nors kiek plačiau su Turkais.

Kalbėsiu iš 1453-1600 metų laikotarpio. Turkai tame laike buvo daug baisesni, negu dabar. Iki 1400 metų, Romos papas, t. y. katalikų tikėjimas pasiekė aukščiausį laipsnį savo galybės. Skaitytojas yra girdėjęs apie baisius kryžiaus — kryžokų karus. Tie baisųs karai buvo rengiami del piovimo turkų. Katalikų bažnyčia skelbė, kad tik tada žmonės laimingai gyvens ir „dušios" nueis į dangų, kuomet atims iš Turkų „šventas" žemes.

Visos Europos krikščioniškos tautos per tris šimtus metų nieku daugiau neužsiėmė, kaip tik kryžių karais prieš turkus. Milionai vyrų liko iššudyta, už miliardus dolerių turto buvo sunaikinta. Ir kryžiaus karas prieš Turkus buvo didžiausis nepasisekimas katalikų bažnyčiai. Katalikus turkai baisiai sumušė ir išvijo iš Turkijos.

Gi popiežiaus valdomos šalys, pavirto į didžiausio ištvirkimo orgijas. Kliošto riai ir bažnyčios irgi ne kiek aukščiau doroje stovėjo. Tuomet reformatoriai. matydami baisų kunigijos ištvirkimą ir pavergimą žmonių, šaukė minias ir mokino, kad atsikratytų nuo ištvirkusių kunigų valdymo.

Kiekvienas karalius, popiežius, vyskupas ir turčius, turėjo astrologus-pranašus. Ir tie pranašai bu-

dami kvaili, įtikindavo už save kvailesnius, kad buk jie pažinodavę ant žvaigždžių, kurio karaliaus kokis sunus gims, ir kuris karalius ar vyskupas rengėsi į karą prieš kitą. Tų kvailų pranašų buvo pilni kalnai ir medžių viršunės. Nes, mat ten, jie matydavo tam tikras žvaigždes ir aitvarus lekiant pas kitus karalius ir vyskupus.

Kiekvienas vergų pasipriešinimas prieš savo en gėjus — buvo velnio darbas. Raganos buvo velnių apsėstos. Jos slapta su velniu gundė vergus prie sukilimo. Jos gundė naujos religijos skelbėjus, kurie išdrįsdavo kritikuoti ir smerkti kunigų tvarką.

Kuomet tuo supuvimo bažnyčios tvarkos laiku, pra dėjo turkai eiti į Europą, tai buvo darbas raganų, kurios užtraukė ant Europos tuos nelabus turkus. Taip sakė bažnyčia.

Kadangi kryžiaus karų metu krikščionių tautos susmuko, tai turkams buvo proga atmokėt savo priešams krikščionims, už padarytas skriaudas. Turkai pradėjo užkariauti Balkanų pussalio mažas karalystes, kas Europos valstijoms padarė didelės baimės. Kad surengti naujus karus prieš turkus, bažnyčiose skelbė didžiausius melus apie turkų žiaurumus. Vienok, palyginus turkų žiaurumus prieš krikščionių, tai butų tik šešėlis turkų žiaurumo.

Turkai užkariavę miestus neišpiovė gyventojų, kaip kryžiokai kad darydavo užė mę Turkijos miestus. Turkų kareiviams buvo leidžiama laikyt po dvyliką pačių -moterų. Tačiau turkai nors daug pačių turėjo, bet su jomis taip žiauriai nesielgė, kaip krikščionys kad elgdavosi.

Turkai taipgi paimdavo krikščionių geriausius vaikus, nuo šešių iki devynių metų amžiaus, pas save. Vaikus mokydavo ir užlaikydavo kuogeriausia. Išmokydavo juos aficieriais, kas padarė nepergalimą Turkijos kariuomenę. Morališkumas, švarumas, pagerbimas ypatos, tai buvo vienas iš augščiausių įstatimų pas turkus ir tą jie užlaikė.

Kuomet turkai pradėjo eiti į Europą, pasirodė ko meta. Kunigai pradėjo šaukti, kad kometos pasirodymas yra ženklu, jog turkai užkariaus visą Europą. Ta kometa, sakė kunigai, yra velnio atgabenta. O tas velnias yra raganose. Taigi, kad turkų ėjimą į Europą sustabdyt, reikia degint Dievo garbei raganos. Nesa kiekvienos raganos pilve, sakė kunigai, yra po kelis tuzinus velnių. Ir tuos velnius kitaip negali išnaikyt, kaip tik deginant raganas. Mat, velniai su raganom sykiu sudega.

Taigi ir prasidėjo raganų deginimas. Kiekvienam mieste šimtai raganų buvo sudeginta kas savaitė. Vienoj tik Vokietijoj pradžioj septyniolikto šimtmečio sudegino šimtą tukstančių raganų. Kuomet katalikų bažnyčia degino šimtais tukstančių raganas, turkai užėmė visą Balkanų pussalį ir laikė iki praėjusiam, 1912 metų Balkanų karui.

Jeigu bažnyčia valdytų žmonių protą, tai ir šiandien visokių baisenybių pripasakotų apie turkus. Gana ir šiandien paskalų leidžia apie turkų žiaurumus. Bet sulyginant su krikščionių žiaurumais laike karo ir kaip turkus kankino ir žudė Anglijos, Francijos ir Graikijos kareiviai, tai dabartiniai turkų žiaurumai yra visai maži.

Turkiją užpuolė krikščioniški plėšikai; Turkija daugiau nieko nenori, kaip tik išvyti iš savo šalies atėjunus. Lai krikščionys įsiveržę į Turkiją neskerdžia turkų, o turkai neskers krikščionių.

T. J. Kučinskas.

Ar Daktarams Tinka Užsiimti Politika?

Keli metai atgal p. Balutis, „Lietuvos" red., pripaži no p. Vidiką, „Kovos" red., už taktiškiausį redaktorių iš visų Amerikos lietuvių re daktorių. Balutis atidavė kreditą Vidikui nekaipo žmogui, bet kaipo redaktoriui, kad net tuli redaktoriai iš pavydumo nenorėjo sutikti su p. Balučio nuomone. Balutis pagyrė Vidiką užtai, kad Vidikas sugabiai redegavo laikraštį, nes nesitrankė su biznіškomis prakalbomis. Vadinasi, Vidikas buvo geras redaktorius delto, kad jis žinojo, jog jis buvo redaktorius, o ne keliaujantis agentas.

Ką p. Balutis pasakė apie redaktorius, tą aš noriu pasakyti apie daktarus. Jei daktaras nori buti daktaru, jis privalo įdomauti vien tik žmonių sveikata, o ne politika. Ant dviejų arklių joti negalima.

Iš patyrimo mes žinome, kad kurie daktarai nevengė politikos, tie nustojo žmonių pasitikėjimo, kas liečiasi tokių daktarų praktikos. Nėra reikalo minėti vardus tokių daktarų, kurie nubaidė pacientus su savo politikos irklais ir nusiirė į sudrumstą politikierių prudą. Toki daktarai per klaidą pasirinko daktaro profeciją, kuomet jie iš prigimties yra atvokatai, politikieriai.

Visi žino, kad pas lietuvius visi politikieriai yra ne apmokami darbininkai. Rei šk ia, iš politikos negalima pragyventi, o daktarystę pa miršo besiginčidami su savamoksliais agitatoriais. Ne veltui toki iširę daktarai pa sijunta ore bekabanti. Net keli žinomi politikieriai-dak tarai visai pametė daktarys tę ir pelnija duoną iš agenturos, vaistininkystės bei važinėdami su paskaitomis. Tuli daktarai-politikieriai įsipyko vienai srovei beniekindami vienus ir girdami antrus taip, kad turėjo vieši atšaukti savo išreikštą nuomonę ir priimti naują „vierą". Tokis neapgalvotas pasielgimas galima pavadinti *saužudyste.* Ir kur gi ne! Ką vakar niekino, spiaudė, šiandien prieš tą be kepurės ant kelių parpuolęs meldžiasi. Ar ne sau žudystė? Reikia tiesą pasa kyti, kad žmonės reikalauja nuo daktaro ne naujos „vieros", bet mokslіško žinojimo vėliausių patyrimų medicinoje. Gi čiužinėjant agitatariaus rogelėmis sugaišta brangų laiką ir pražiopso naujus medicinos mokslo apsireiškimus.

Nesakau, kad daktaras privalo but bepartyvis. Dak tarui visai nekenkia esant nariu kokios nors partijos. Bet daktaras turi vengti po litikos, nes politika panieki na patį daktarą ir apvagia jo moksliškus patyrimus, kas liečia naujus išradimus.

Žmonės eina pas daktarą ne delto, kad daktarui pagelbėti, bet delto, kad sau pagelbėti. Jei daktaras tu ri užtektinai praktiškų patyrimų ir viešai neužgavo jokios srovės, jis bus daktaras visų.

Aš žinau lietuvį daktarą, kuris uždaręs ofisą riečia „spyčių nezaležnikams" vieną vakarą, o romiečiams antrą vakarą. Tai uždaug „diplomatiškai". Prie to, šis daktaras neapsilenkia ir su lietuviškais pikninkais. Ant pikninko neatsisako ir „čerkelės už save mažesnės..." Iš to pasekmės tokios, kad kuone visi lietuviai landžioja pas rusiškailenkiškus žydelius daktarus, o pas lietuvį neina, nes perdaug „lietuviškas".

Kitą lietuvį daktarą pažįstu, kuris visur dalyvauja, bet niekur nepriguli. Dar vieną lietuvį daktarą žinau, kuris niekur nedalivauja ir niekur nepriklauso, išskiriant A. L. Daktarų Draugiją. Pastarieji du daktarai neturi priešų ir juos visi giria. Pirmą giria, kad su visais sutinka, o antrąjį giria, kad jis ne „jurgiauja", bet daktariauja.

Kariuomenėje po bausme uždrausta oficierams draugauti, vaikščioti su paprastais kareiviais. Mat, kareiviai tuojaus daug sau pasivelintų ir pamiršty pagerbti už save augštesnius. Tai ganėtina aišku, kad ir daktarai greitai praranda pagarbą, kurie leidžia bent „jurgiui" susitikus ant gat vės užkalbinti ir kalbėti, kaip tokis su tokiu. Tokis familiariškumas pacientų su daktaru žemina patį dak tarą, nes pacientai pamiršta skirtumą tarpe savęs ir daktaro.

Politikierius daktaras ne gali išvengti familiariškumo su savo idėjos draugais ir nedraugais. Buna tokių atsitikimų, kad pacientas atėjęs pas lietuvį daktarą, vieton daktaro, vadina dak tarą draugu. Tai tikra teisybė. Ką jus sakysite jei pacientas atėjęs daktaro ofi san sako:

„Gerą dieną drauge! Čia man skauda, gal draugas žinai kokią rodą?"

Ar reikia didesnio įžeidimo daktarui? Jei neužmirštų daktaras pats savęs, kad jis yra daktaras, tai ir žmonės tiek nepasivelytų.

Daktaras gali draugauti tik su inteligentais. Daktaras privalo pašvęsti visą atliekamą laiką savo studijoms, o ne politikai. Daktaras gali kalbėti, rašyti bei skaityti žmonėms apie igieną, ligas ir sveikatą, o ne kritikuotis su *žvirbliais.* Kurie daktarai rašinėja laikraščiuose apie sveikatą, tie neturi laiko ginčytis apie vyčius ir komunistus bei sandariečius, nes pilnas ofisas pacientų laukia daktaro patarimo. Daktaro mokslas bepartiviškas ir tarptautiškas, užtat nedaro skirtumo, kokiai srovei ar srovėms daktaras duoda pamokas bei kokiame laikrašty rašinėja. Bet pirmiausiai daktarai privalo but tik daktarais. Žmonės tikisi išgirsti nuo daktarų kaip apsisaugoti nuo ligų ir kaip išgydyti ligas, o ne kritikų partijoms.

Advokatai gali barškinti į sumuštą srovinį puodą, o ne daktarai. Daktarų profesija džentilmoniška, užtat daktarų *garbė* nepaveli ja *vaikščioti* advokatų keliais. Daktaras gali but partyviškas, bet ne politikierius. Kitaip-gi — politikierius daktaras negali daktarauti. Daktaro mokslui nėra pabaigos, bet politi kavimas gali privesti prie užmiršties.

P. Randamonys.

Lietuvos Universiteto Aukų Sąrašas

NUO LIEPOS 1-os DIENOS IKI SPALIŲ 1-os D.

Knygomis ir daiktais:

Nuo Dr. **Kutorgos** ir **Buividaitės-Kutorgienės** paaukuotas mikroskopas perduotas Medicinos fakultetui.

7—VII. nuo Dekano Architek turos fakulteto Rygos aukštosios mokyklos „Motivy Latvijskoj architektury" įteiktas tech nikos fakultetui.

5—IX. iš Lietuvos atstovybės Italijoje. Rugsėjo 5 d. prisiųsti per Užsienio Reikalo Ministeriją:

1. Monumenti della Universitadi Padova, 3 tomai. 2. Memorie e documenti per la staria delle Universita di Padova, 1 tomas. 3. Monografic storice sullo studio di Padova. 4. Antonio Favaro. Saggio di bibliografia della studio di Padova, 2 tomai. 5. Acta Graduum academicarum Gymnasii patavini, 1 tomas. 6. Memorie dell'istituto geologico della R. Universitadi Padova, 1 tomas.

9—IX. Per Užs. Reik. Min. iš Estų atstovybės „Estland die Esten und die estische Fragen von M. Martina.

22—IX. Nuo Dr. Jonikaičio iš Detroit, Michigan įteikta Medicinos fakulteto Anatomijos Institutui 10 knygų ir vienas mikroskopas.

Pinigais:

1. Nuo Girininko Machaveckio Žagarėje 100 auks.

2. 30—VIII nuo Dr. Jonikaičio iš Detroit, Mich:

a) bendriems Universiteto reikalams 50 dolerių;

b) reikalams Medicinos fak. 50 dolerių.

3. Per Dr. Grinių nuo Mikolainio iš Brooklyno 1,000 auks.

4. 3—IX. Nuo Tamo Paukščio iš Pittstono 16 dol. ir 348 auksinai.

5. 27—IX. Iš Triškių vartotojų bendrovės 1,000 auks.

6. Nuo Jungtinių Valstybių New Britain, Conn., lietuvių su rinkta dienoje Lietuvos pripažimo de jure 1,000 dolerių.

Šią sumą Universiteto Senatas nutarė paskirti stipendijoms studentams lietuviams tų semestrų, kurie turi išsiemimus ryto valandomis po 25 litus į mėnesį aštuoniems mėnesiams del 50 studentų.

Visiems aukotojams Universitetas reiškia širdingąjį ačių.

Rektorius
Prof. J. Šimkus,
E. Rašt. Vadėjo par.
N. Mackevičius.

S. E. Vitaitis.

Gyvenimo Dumble.

(Tąsa)

— Perstatau Jurgį Kanapę! — sušuko man nepažįstami balsai.

— Paremiam — pritarė kiti.

Prezidentas leidžia balsavimui ir vienbalsiai mane išrenka nauju parapijos sekretorium.

Pirmiausiai raportuoja važinėjusi pas vyskupą delegacija, kad vyskupas jų visai neprisileidęs ir per savo sekretorių įsakęs daugiau į jį šiuo reikalu nesilankyti, nes jisai savo paskyrimo nemainysiąs, nors reikėtų ir bažnyčios atsisakyti. Išgirdę parapijonai tokį delegacijos pranešimą, vienbalsiai nutarė paduoti bylą į teismą, kad atsiėmus nuo vyskupo parapijos turtą. Nieko nelaukiant užvesta byla prieš vyskupą.

Sekantį sekmadienį kunigiukas vėla nepasigailėjo visokių šmeižtų ir keiksmų papilti ant nepaklusnių parapijonų galvų. Visą parapijos komitetą iššaukė vardais ir kiekvieną kuobiauriausiai iškeikęs pagrąsino:

— Čionai suminėti žmonės yra didžiausiais eretikais ir bažnyčios griovikais, todel uždraudžiu jiems lankytis ir į bažnyčią. Jei kuris jų išdrįs peržengti šventą bažnyčios slenkstį, tai su policija kaip šunį išmesiu laukan! Šitie eretikai neverti nei doro šunies...

Sekantį sekmadienį atėjus mums į bažnyčią, žiuru atsiveda kunigas tris valstijos milicininkus ir nurodęs parapijos komiteto narius, paliepia juos išmesti laukan. Pasikeliam eiti laukan ir beveik visi susirinkę žmonės pakyla. Kunigas pradeda juos stabdyti, bet niekas jo neklauso ir visi išeina laukan kartu su mumis.

Susitarę visi komiteto nariai patraukėm kunigą teisman už viešą apšmeižimą ir įžeidimą.

Prasidėjo tąsynės po teismus, o musų bažnyčia pavirto į nuolatinių keiksmų ir kolionių vietą. Nebuvo to sekmadienio, kan kunigas iš sakyklos nebutų keikęs sukilusių parapijonų, ypač parapijos komitetui daugiausiai tekdavo. Ilgainiui žmonių pyktis pradėjo mažėti ir silpnesnės dvasios parapijonai užėmė pasyvų frontą. Nors tokių buvo nedaug, bet visgi kunigas šiek tiek laimėjo. Ypač dauguma moterų pradėjo linkti kunigo pusėn, nes mat jos laikė dideliu prasižengimu traukti teisman kunigą, ypatingai vyskupą. Pagaliau, kunigas pradėjo skaityti pilnateisiu parapijonu kiekvieną, kuris tik jam užsimokėdavo du doleriu, o parapijos komitetas skaitydavo pilnu parapijonu tik tuos, kurie buvo pilnai užsimokėję į parapiją penkiolika dolerių, neskaitant metinės mokesties už valykines kviteles, kurios kiekvienas katalikas einantis išpažinties mokėdavo du doleriu. Tuo budu kunigas laimėjo savo pusėn visus tuos, kurie sulig parapijos įstatų nebuvo skaitomi pilnateisiais parapijonais.

Tuojaus kunigas pradėjo kurti visokias vyrų ir moterų draugijas, kurioms jisai vadovavo ir visuomet visą tų draugijų darbuotę stengėsi kreipti ton pusėn, kad kovojus prieš bedievius. O didžiausiais bedieviais buvo laikomi parapijos komiteto nariai ir visi tvirtesnio nusistatymo parapijonai. Prasidėjo visame Aukštapilio lietuvių gyvenime suirutė, nesutikimai, barniai... Net ir šeimynose pasėta vaidų. Moteris, budama kunigo šalininke, norėjo ir savo vyrą kunigo pusėn patraukti. Kuris vyras laikėsi tvirtai savo pasiryžimo kovoti prieš kunigo daromas parapijai skriaudas, toje šeimynoje kildavo nepaliaujami vaidai.

Iš karto Milda man nieko nesakė, nors pati eidavo kas sekmadienis bažnyčion. Aš lankydavausi į airių bažnyčią.

Vieną sekmadienį atvyko uošvė ir kartu su Milda nuėjo bažnyčion. Kai tyčia šitą sekmadienį kunigas kuobiauriausiai iškeikė parapijos komitetą. Kiekvieną narį vėla iššaukė vardu ir kiekvienam atskiriai pylė visokius prakeiksmus, kiek tik supykusio kunigo keiksmų žodynas tesėjo. Mat teismas pripažino kunigą kaltu už musų įžeidimą ir viešą iškeikimą. Pagaliau kunigui buvo begalo pikta, kad nuo to laiko, kai parapijos komitetą išmetė iš bažnyčios, ir visi susipratę parapijonai nesilankydavo bažnyčion. Todel visuomet budavo tuščia bažnyčia.

Sugrįžo Milda su motina iš bažnyčios labai supykusios.

— Reikėjo tau, žente, įsivelti į šituos parapijos vaidus!.. — tuojaus užsipuolė uošvė. — Visai giminei gėdą darai tokiu savo pasielgimu. Jei bučiau žinojus, kad esi taip labai linkęs prie bedievybės, tai niekuomet nebučiau leidus už tavęs savo dukrelės!

— Net ausys kaista beklausant tavo nuopelnų, kuriuos atlikai bekovodamas prieš kunigus ir bažnyčią — pritaria motinai Milda.

— Nejaugi tai yra bedievybė užstoti nekaltai, jaunojo kunigiuko intrygomis, išspirtą iš parapijos senelį kleboną? — teisinuosi. — Pagaliau, kuomi galite pavadinti užmušimą parapijos sekretoriaus?

— Parapijos sekretorių užmušė policija! — atrėžė uošvė.

— Bet kas policiją pašaukė toms muštynėms, ar ne kunigas?

— Kuomet pradėjote neklausyti kunigo ir kelti parapijoje riaušes, tat buvo priverstas šauktis valdžios pagalbos! — piktai pastebėjo Milda. — Kas jųs prašė kištis ne į savo reikalus?

— Kaip tai ne į savo reikalus? Juk mes susirinkome parapijos reikalus aptarti — šaukiu jau supykęs.

— Susirinkote, kad priešintis vyskupo patvarkymui, o ne parapijos reikalų aptarti. Ar geriems katalikams tinka priešintis dvasiškai valdžiai? — barasi uošvė.

— O geram kunigui ar tinka intriguoti ir užsitarnavusį visų mylimą senelį kleboną išstumti iš jo paties triusu sukurtos parapijos? Pagaliau, ar kunigas nenusidėjo prieš tikybą ir bažnyčią, laidodamas su bažnytinėmis apeigomis ir į šventą vietą nusišovusį laisvamanį?

— Neteisk kitų, o pats nebusi teistas, sako raštas šventas — mokina senoji. — Geras katalikas ir ištikimas bažnyčios sunus neprivalo tėmyti ką kunigas daro, o tik privalo klausyti, ką jis sako. Pagaliau ar senelis klebonas prašė jusų užtarimo?

— Kaip-gi jis galėjo to prašyti! Kas jaučia kitų skriaudas, kiekvienas galėjo pastebėti jo skausmą atsisveikinant parapiją.

— Jųs perdaug pastebit! Jei jųs niekas neprašė užtarimo, tai kam kišatės ne į savo reikalus? Pagaliau, gal-gi teisybė, kad senelis klebonas pats prašė vyskupo, kad jį iškeltų į mažesnę parapiją. Kas gali žinoti kaip ištikrųjų viskas yra? Visokiais paskalais remiatės ir kovojate prieš tikybą ir bažnyčią!

— Ant galo reikia pripažinti kunigo šalininkams tiesą, — pagaliau įsikišo ir Milda — kad senelis klebonas jau ir netiko šioje parapijoje klebonauti. Ana kitų miestų lietuviai katalikai veikia, dirba net malonu ir skaityti laikraščiuose, o pas mus viskas apmirę, susnudę — viešame gyvenime nėra jokio gyvumo. Dabar jaunasai kunigėlis ir mųs kolonijos katalikus išjudins prie visuomeninio darbo.

— Ir tu eini prieš senelį kleboną?! — šaukiu begaliniai nustebęs.

— Visiškai ne. Aš myliu ir gerbiu geraširdį senelį kleboną, bet kas tiesa, tai tiesa. Niekas negali užginčyti, kad jis viešame gyvenime nieko neveikė. Ar girdėjai mama — kreipiasi į motiną, — kad kunigėlis suorganizavo moterų apšvietos draugiją ir sako labai daug naudingų patarimų moterims suteikia.

— Ar nepanorėsi ir tu į tą draugiją prisirašyti? — klausiu didžiausia neapykanta degdamas.

— Kodel ne — atsako ji rimtai. — Prie pirmos progos prisirašysiu ir kiek galėdama darbuosiuos moterų apšvietos labui.

— Ir labai išmintingai padarysi! — pataria jai motina. — Ir ne tik tu, dukrele, gelbėk kunigėliui apveikti bedievius, bet priversk ir Jurgį, kad jisai atsiprašytų naujo klebono ir stotų jo šalininkų pusėn, nes kaip dabar jisai elgiasi, tai net baisu ir pamislyti!.. Kas tai matė su kunigais ir vyskupais tąsytis po teismus. Tik didžiausi bedieviai taip gali daryti — purija užraudusi uošvė.

— Kiekviena davatka tiek gali pasakyti! — atsakiau pikti, galutinai netekęs kantrybės.

(Daugiau bus)

Laiškas Iš Klaipėdos Krašto

Klaipėdoj šiuo metu toks sumišimas, kokio gal nuo pasaulio įkurimo gadynės šis kraštas nėra regėjęs. Tarpusave kova vietinių lietuvių ir vokiečių pasiekė savo aukščiausio laipsnio. Vokiečiai deda paskutines pastangas, kad dar dieną kitą atlaikius savo pirmikštę galybę, o lietuviai, kaip ta pelė po kupečiu lenda ir rausias, krebžda ir kniugžda — nebepaslėpsi naujos gavybės.

Akstinas iššaukęs kovos paaštrėjimą buvo išleidimas Petisne „įstatymo" kuriuo neva oficialiniai sulygi nama vokiečių ir lietuvių kalbos. Tiesa, šis „įstatymas" suredaguotas vokiečiams taip palankiai, taip jų šovinistinę savimeilę patenkinantis, prirašyta jame tokių sąlygų, kurios lietuvių tegali buti priimtos kaipo jų prigimties teisių įžeidimas, bet vis tiktai to įstatymo pirmasai paragrafas skelbia, kad abidvi kalbos Klaipėdos krašte yra lygios. Ir šis paragrafas vokiečiams, tai kaip katinui raugyti kopustai priešpiečiams. Dabar vokiečiai savo kovoje prieš lietuvybę ypatingu pasipiktinimu pabriežia, kad tos dvi kalbos nėra ir negali buti lygios. Kaip tai veikia į vokiečius, gali paliudyti kad ir šioks faktas. Vienas Lietuvos atstovybės tarnautojas Klaipėdos krašte ne taip senai gabenosi į Klaipėdą savo tarnaitę iš Lietuvos. Bajoruose jam muito reikalais nuėjus kiek į šalį, vienas stoties valdininkas užklupo vokiškai nesuprantančią tarnaitę. Tuomet atstovybės tarnautojas pastebi išsikarščiavusiam vokiečiui, kad jis tą patį galėtų pasakyti ir lietuviškai, nes tokiu ir tokiu įstatymu einant abidvi kalbos esančios lygios. Tuomet valdininkas, pats pasirodė paskui gerai mokėdamas lietuviškai, pasiskundė pasų kontrolės viršininkui, kad kažkas nori lietuviškai kalbėti. Pasų kontrolės viršininkas pakeltu, paniekinančiu tonu prie stalo tebesėdėdamas šaukia per visą salę: lietuviškai kalbėti galima tiktai už durų — ir tuojau pareikalavo lietuviškai kalbantįjį apleisti salę. Šiam salę apleisti atsisakius, ponas viršininkas, kiek galėdamas pasišaušęs, pribėgo prie lietuviškai kalbančiojo, ir visa gerkle šaukia: Verlassen Sie sofort das Saal (tamsta tuojau apleiskie salę). Bet šiam ir šiuo kart nenusigandus ir nepaklausius, intužęs vokietis, apsukęs jam apie veidą kumštį (bet nepalietęs) sumurmėjo „tai yra abuojumas" — atsisėdo savo suolan, tiktai iš paso sužinojęs, kad minėtas lietuvis yra Lietuvos atstovybės narys, darė visokių kliučių, kad jį sulaikyti, bet vistiktai jokios priežasties išrast negalėjęs, savo nosimitai padaryti nebeišdrįso!

Dar antras faktas. Bajorų muitininkai visus raštus į Kretingos muitinę rašo vokiškai, o kai kretingiškiai jiems parašo ką lietuviškai, tai šie tuojau grąžina atgal ir raštą ir siuntinį, motivuodami, kad jie neturi vertėjų. Ir ką gi musiškiai kretingiškai ponams Bajorų muitininkams jau vėliai rašo vokiškai, nekalbant apie tai, kad vokiškai rašytus siuntinius priima gryniausia širdžia. Gal taip reikia?

Kaip Santarvės pastatytieji valdininkai elgias su lietuviais ir kiek jie yra kulturingi, liudija kad tas faktas, kad Lietuvos atstovo pono Žiliaus bute vokiečiai jau du kartu darė *kratą!* Ir dar kokiu budu! Vieną kart atėjo, kad atstovo nebuvo namie, išvertė viską, išvertė ir išėjo! Antrą kartą atstovas buvo namie, atėjo vienas policistas, p. atstovą, pasiklausiusį įgaliaviavimų nustumė į šalį kumštimi ir vėl viską išvertė. Taip gerbia tarptautines teises Santarvės pastatytieji ir globojamieji valdininkai!

Tai yra vienas vokiečiams rupesnių maišas. Bet jeigu jis vienas tebutų, tai vokiečiams — but pirštu pamoti! Bet kad dabar vietos lietuviai pradėjo kilti kažkokia gaivaline galia! Kur tik pasisuksi — žiurėk, auga, dirba, kruta kaip kokio aitvaro pasėti! Antras rupesnių maišas, tai, kad perėjo į lietuvių rankas Memelgauzaitung. Reikia žinoti, kad šis laikraštis yra Klaipėdos krašto ukininkų laikraštis, kaip Damfboot'as yra miestiečių — pirklių ir vokiečių valdininkų organas. Bet šis laikraštis buvo ir yra Šilutės apskrities valdžios oficialinis laikraštis, kuriame spausdinami visi oficialiniai skelbimai. Jis yra maždaug tokio didumo, kaip „Lietuva" ir skaitytojų turi gal kiek daugiau negu „Lietuva" (daugiau aštuonių tukstančių). Taigi laikraštis yra labai giliai įleidęs šaknis į ukininkų tarpą. Dabar vokiečiai sukruto kaip galėdami varyti prieš jį propogandą, stengdamies sunaudoti visas priemones, kad atgrėsti nuo jo skaitytojus. Bet ukininkas, kaip ukininkas, — visuomet konservatyvinio noturo: kam, esą, man reikia kito laikraščio, kad ir tas esąs geras! Ir ką tu jiems padarysi! Bet vokiečius erzina dar viena aplinkybė. Dabar tą laikraštį redaguoja p. Svaras, seniau 5 metus buvęs Damfboot'o redaktoris. O jis voikiečiams yra tas pats, kas Vilniuj buvo lenkams Rondomanskas ir M. Biržiska. Jis yra gabus publicistas, labai gražiai rašo vokiškai. Kaipo lietuvis, jisai liuosas nuo vokiečiams įgimto stiliaus sunkumo, nuo dirbtino populeringumo. Jo straipsniai kiekvienam suprantami, kiekvieną judinantys. Jis taip moka vokiečiams ingelti, ir taip gražiai intikinti, kad ingėlimas ne tik teisėtas, bet jis jau senai turėjo buti padarytas, kad tik stebėtis tenka. Kas sekmadienis Damfboo'tas kai susirenka žmonės į miestą ar bažnyčią, talpina straipsnį, kuriame surenka, kiek galėdamas visus argumentus prieš Lietuvą. Tiktai dabar lietuvių šmeižtai jau tokios įtakos nebedaro, kaip tai budavo seniau, jau tam nabagui tenka griebtis rimtesnių argumentų. Ir vienas tokių, kuriuo jis tikis daugiausia laimėsiąs, tai įrodinėja, kad Lietuva ar šiaip, ar taip turėsianti karą su Rusija. Bet Damfboot'o argumentai kartojami lygiai tie patys kas savaitė, per tat jau nebėra tokie gaivųs.

Daugiau bus.

S. L. A. REIKALAI

PAVOJINGAS NUTARIMAS.

Pereitam SLA. Seimui nutarius įvesti aukštesnius laipsnius apsaugos ir pašalpos musų organizacijoje, iš karto tuomi labai apsidžiaugė. Tačiau giliau į tai pažvelgus, tenka prisipažinti, kad peranksti tuo nutarimu apsidžiaugta, nes jisai gali padaryti žalos organizacijai.

Kaip žinome musų organizacija susideda beveik išimtinai tik iš vienų darbo žmonių ir tai iš tokių, kuriems, kaipo ateiviams, tenka dirbti pavojingiausiuose ir sunkiausiuose darbuose. Šitokiose aplinkybėse gyvendami žmonės daugiau serga, daugiau susižeidimų atsitinka ir trumpiau gyvena. Kuomet šiandien mirusiojo nario pašalpgaviai išima iš organizacijos 1,000 dol., tai dar nėra taip bloga. Bet kuomet išims 5,000 dol., tuomet jau bus žymu. Ir jei pasitaikytų kelios tokios mirtys į metus, musų organizacijos vertybė gali greitai nupulti žemiau reikalingo minimumo, kokio reikalauja valstijų apdraudos įstatymai. Taipgi ir iš karto prisirašius didesniam skaitliui narių ant aukštesnės apsaugos laipsnių, vertybė gali nupulti žemiau reikalaujamo minimo. Todel tokiai organizacijai, kaip SLA., didesnės apsaugos nereikėjo įvesti, kaip ligi 2,000 dol.

Bet su apsauga dar nėra taip bloga. Visų pirma SLA. rasis labai maža tokių narių, kurie matytų reikalo prigulėti ant didesnės apsaugos, negu 2,000 dol. Pagaliau paaiškinus valstijai priežastis, delei kurių vertybė nupuola, kartais galima pratęsti porą metų laiko, kad papildžius iždą ligi minimumo vertybėje ir neverčiama nepaprastų mokesnių dėti. Jei į du metu organizacijos iždas nepasiekia reikalaujamo vertybės minimumo, tuomet reikalinga dėti nepaprastus mokesnius. Vienok nėra didelio pavojaus su apsaugos fondu, jei neatsitinka kokia nepaprasta nelaimė, kuri išsemia organizacijos iždą.

Tačiau yra didelio pavojau su pašalpos aukštesniais laipsniais. Dabar matome, kad aukštesnių laipsnių nariai ilgiau serga, negu žemiausiojo laipsnio nariai. Pagaliau gavome aiškų vaizdą iš redakcijinio straipsnio, tilpusio „Tėvynės" 40 num., kokioje padėtyje yra musų pašalpų fondas. O kuomet įvesime aukštesnius pašalpų laipsnius — net ligi 18 dol. savaitinės pašalpos, tuomet šitas fondas dar labiau išsisems. Jei šiandien narys sirgdamas gauna 12 dol. savaitėje pašalpos ir tai jisai stengiasi išsirgti pilną laiką, kad gavus tą pašalpą nors už vieną savaitę, kuomet ant 6 dol. savaitinės pašalpos prigulėdamas narys nesistengia dasirgti dvi savaites, kad gavus nors už savaitę pašalpos, bet tuojaus eina dirbti bile tik gali. Tai ką ir bekalbėti apie tokius ligonius, kurie gaus 18 dol. savaitinės pašalpos! Juk normaliais laikais paprastam darbininkui gauti po 18 dol. į savaitę yra gera užmokestis. O musų organizacijos pašalpos gavimui taisyklės yra ant tiek lengvos, kad gali sirgti, kuomet tik nori ir imti sau po 18 dol. į savaitę. Dar butų netaip bloga, jei kuopų valdybos ir nariai tinkamai prižiurėtų ligonius. Bet dabar pas mus pasitikima kiekvieno ligonio sąžinei, o tarpe 13,000 narių yra visokių žmonių... Ir šimtais faktų galima įrodyti, kad daugumą narių žiuri į organizaciją, kaipo į neišsemiamą šaltinį, iš kurio galima semti, kuomet tik pasitaiko mažiausia proga. Labai nesmagu toki pareiškimai dary ti, vienok jie yra realiais faktais, kuriuos kiekvienas žinome iš praktiško patyrimo. Taigi įvedus aukštesniuosius pašalpos skyrius, greitu laiku susilauksime pašalpų skyriaus fondo tokios padėties, kad laiks nuo laiko priseis dėti nepaprastus mokesnius į šį fondą, jei pašalpos mokėjimas nebus tinkamai sureguliuotas.

Kad išvengus nuolatinio nepaprastų mokesnių mokėjimo į pašalpos skyriaus fondą, reikalinga atkreipti domės Įstatų Komisijai ir Pildomąjai Tarybai į šį klausimą ir įvedant taisykles pašalpos mokėjimui aukštesnių laipsnių nariams, reikėtų šį dalyką taip patvarkyti, kad butų sunku tik pašalpos gavimui sirgti, kad tą pašalpą gautų tik teisingai serganti nariai, kuriems tiesotai pašalpa priklauso. Reikėtų paimti pavyzdis iš svetimtaučių organizacijų, kurių pašalpos mokėjimas yra pusėtinai gerai sutvarkytas ir jų nariai negali sirgti tik pašalpos gavimui. Daugumos geriau pastatytų organizacijų apsaugos ir pašalpos nariai yra klasifikuoti sulig profesijų ir jų mokestys nustatytos sulig užsiėmimo pavojingumo. Tas narys turi mokėti brangiau, kuris pavojingesnį darbą dirba. Pagaliau pačių pavojingiausių darbų darbininkai net nepriimami į aukštesnius laipsnius. Apart to, pas juos yra klasifikuotos visos ligos ir susižeidimai ir už kiekvieną ligą ar susižeidimą nustatyta pašalpos mokėjimo laikas. Pavyzdžiui už mažiuko rankos piršto nukirtimą, moka nuo 3 ligi 5 savaičių pašalpą, kuomet SLA. nariai už tokį susižeidimą ima pašalpą per pusę metų ir ilgiau, jei to nori. Už kojos nulaužimą pas juos mokama nuo 10 ligi 15 savaičių pašalpa (mat ne visose draugijose lygiai), kuomet pas mus tokiu susižeidimu narys serga nuo 1 ligi 1½ metų laiko. Ir jei šiandien narys serga tol, kol jis išima visą pašalpą gaudamas nuo 6 ligi 12 dol. savaitėje, tai ar galima tikėtis, kad jisai kitaip elgtųsi gaudamas po 18 dol. savaitėje.

Todel ir musų organizacijos nariams, į praeito SLA. Seimo nutartus aukštesnius laipsnius vertėtų nustatyti ir mokestis sulig darbo pavojingumo ir klasifikuoti ligos, nustatant joms apribuotą laiką pašalpos mokėjimo. Žinoma rasis nemaža tokių SLA. narių, kurie pradės šaukti, kad tai yra neteisinga, nedemokratiška, kad nariai yra skirstoma į profesijas ir kad apribežiuojama jiems sirgimo laikas. Vienok kiekvienas turėtų atsiminti, kad SLA. nariams visos organizacijos likimas yra brangesnis, negu pavienių narių sušelpimas tokiame atsitikime, kuomet narys jau gali dirbti savo paprastą darbą. Nesa jei įvedamus aukštesniuosius laipsnius patvarkys tokiomis pačiomis taisyklėmis, kaip šiandien yra tvarkomi ligi šiol esamieji musų organizacijos pašalpos laipsniai, tai galiu užtikrinti kiekvieną SLA. narį, kad pabaigoje sekamų metų jau reikės dėti nepaprasti mokesniai į pašalpos skyriaus fondą. O kiekvienas nepaprastų mokesnių uždėjimas begalo pakenkia organizacijai. Ir šitų nepaprastų mokesnių mokėjimas gali atsikartoti labai tankiai. Jau ir šiandien musų pašalpos skyriaus fondas nepergeriausioj padėtyje randasi, nors turime tik žemesniuosius laipsnius.

Taigi atsižvelgiant į šitokias aplinkybes ir tenka iš kalno gerai apsižiurėti, kad įvesdami aukštesnius pašalpos ir apdraudos skyrius nepastatytumėm musų organizacijos pavojun. Į tai turi atkreipti domės tie, kuriems pavesta šitų laipsnių įgyvendinimas. Taipgi butų labai pageidaujama, kad Įstatų Komisijos nariai atsilieptų organe šituo svarbiu klausimu. Mano, kaipo eilinio SLA. nario, balsas gali buti ir klaidingas ir niekas su juomi nesiskaitys, o Įstatų Komisijos pareiškimas jau turi autoritetingą įtaką į SLA. narius. Kol nevėlu privalo kiekvienas, kam tik rupi musų organizacijos ateitis, susidomėti šituo svarbiu klausimu.

Senas Socialistas.

IR MANO ŽODIS.

„Tėvynės" 39 num. tilpo išsireiškimas „Tėvynės" redakcijos prieš SLA. 136 kp. pasiulymus visuotinam SLA. narių balsavimui. Malonės „Tėvynės" redakcija leisti ir man, kaipo buvusiam praeitame SLA. Seime atstovu, tarti savo žodį.

1. Labai nemalonu, jog SLA. organas stoja už arba prieš kuopų ir narių įnešimus reikale SLA. konstitucijos pataisymų, pakeitimų ir tt. Aš suprantu, jog didžiuma SLA. narių pageidauja, kad organas nesikištų, kaipo neturintis teisės kištis į daromus kp. ir narių įnešimus, nes kitaip reikėtų turėti jau net du organu, idant vienas galėtų buti už, o kitas prieš SLA. organas turi pilnutėlę teisę apginti nuo išlaukinių kišimusi į SLA. reikalus, bet ne tarpe SLA. kp. ir narių. Lai patys nariai išriš ant labo SLA., jeigu organas bus bešalis.

2. Kadangi buvusiame SLA. Seime buvo daromas įnešimas, idant priversti Pildomąją Tarybą pildyti SLA. konstituciją, nes dabar nepildoma, tuomet aš prašiau 2 kartu balso, bet ant nelaimės Prezidentas Gegužis nedavė man balso ir ant galo tarė: matote kad nėra prirodymų kur P. T. nepildė konstitucijos, todel tas klausimas, manau, užbaigtas. Aš prašydamas 2 kartu balso, norėjau išreikalauti paaiškinimą, kodel iki šiam antram Seimui Pildomoji Taryba ir Pastoviosios Komisijos nepildė 1918 metų Seimo nutarimo! SLA. Pildomoji Taryba iki šiam laikui valdo SLA. vodovaudamasi neužrašytais įstatais. Jeigu SLA. Pildomoji Taryba butų vadovavusi užrašyta SLA. konstitucija, tai butų jau 1920 m. Seimui, o butinai 1922 m. Seimui pranešus, maldaudama, idant tas konstitucijos dėsnis butų panaikintas kaipo negalimas iš pildyti. Kadangi Pildomoji Taryba vadovaujasi neužrašytais įstatais, mindžiodama SLA. konstituciją, tai jau ir Dievas prisakė eiliniams nariams ne kreipti atydos į SLA. konstituciją.

3. Kadangi „Tėvynė" sako, buk toki įnešimai prieštarauja SLA. konstitucijai, tai štai kas tenka pasakyti: aš suprantu, jog nariai tveria draugijas ir konstitucijas. Todel nariai yra visagaliai viešpačiai, turinti galią pakeisti, pridėti, atimti ir net visai panaikinti konstituciją. Nėra pasaulyje atsitikę, kad konstituciją butų sutvėrus draugija ir draugijai narius! Todel 136 kp. įnešimai neprieštarauja SLA. konstitucijai. Prieštaravimas reiškia esančių įstatų nepildymą, taip kaip ir Pildomoji Taryba ir Pastoviosios Komisijos nepildė esančių įstatų ir toks elgėsis yra prieštaraujantis SLA. konstitucijai.

4. „Tėvynė" sako, kad turi eiti per Įstatų Komisiją ir tik jai sutikus gali buti leidžiami visuotinam balsavimui. Aš suprantu kaip nariai skiria Įstatų Komisiją; nariai gali daryti įnešimus, o Įstatų Komisijai yra suteikta teisė tik derinti įnešimus su esančiais įstatais. Todel Įstatų Komisija teturi teisę tik suderinimo įstatų, bet ne sutikimo bei leidimo teisę! Nes tokia Komisija jeigu turėtų sutikimo bei leidimo teisę ir jei nesutiktų ir neleistų, ar tuomet draugija turėtų žuti?

5. Suprantu, jog SLA. yra lyg maža Valstybė. Jos visas vidujinis judėjimas turi buti ant liaudinių pamatų (? red.); nariai ir da labiau Pildomoji Taryba turi pildyti įstatus nuo A iki Z. Jeigu kartais randasi toki įstatai, kurių negalima išpildyti, tai toki įstatai pirmiausia turi buti įstatimdavių budu panaikinti, o ne laužoma. „Tėvynėje" telpa daug apie Lietuvos ir kitų valstybių valstybinę betvarkę, bet jeigu jau tokiose mažose draugijose, kaip SLA., laužoma įstatai ir nesielgiama liaudiniai įstatimdaviniu dėsniu (? red.), todel mes jau jokiu budu negalime tikėtis, kad valstybėse butų geriau elgtasi, negu kad galima SLA. elgtis.

6. Labai nemalonu, jog SLA. organas žiuri į SLA. eilinius narius taip, kaip jie išrodo. Kartais gali visi buti toki kokiais išrodo, bet ne visi visada yra tokiais kokiais išrodo! Yra daug išmintingesnių, negu kad visi tie nematomi SLA. valdytojai!

Juozas J. D. Žilis,
32-ro ir 5-to dvimetinio SLA.
Seimo atstovas.

Redakcijos pastaba. Bešališkumo delei talpindami šį p. Žiliaus rašinėlį laikome reikalingu keletą pastabų padaryti.

1. Matyt labai norėtųsi p. Žiliui apkaltinti SLA. Pildomąją Tarybą ir Pastoviąsias Komisijas organizacijos konstitucijos nepildyme, tačiau visą savo kaltinimą remia vien tusčiais žodžiais, net negalėdamas nurodyti kuris konstitucijos skirsnys ar paragrafas nepildomas.

2. Taip, visų organizacijų nariai sukuria tas organizacijas ir joms konstitucijas parupina, tačiau nei vienos organizacijos nariai negali priimti tokios konstitucijos, kuri priešinasi šalies įstatymams. Taigi ir SLA. nariai negali savo konstitucijoj dėti tokių paragrafų, kurie prieštarauja valstijų apdraudos įstatymams. Pagaliau negalima daryti nei tokių konstitucijos pataisymų, kurie prieštarauja pamatiniams organizacijos dėsniams.

3. Ar p. Žiliui patinka, ar ne, SLA. Įstatų Komisijai konstitucija duoda tą teisę atmesti tokius SLA. kuopų įnešimus, kurie prieštarauja valstijų apdraudos įstatymams ir SLA. pamatiniams dėsniams. Vienok delei šito SLA. netik kad nežuvo, kaip p. Žilius save gąsdina, bet dar su kiekviena diena tobulėja vidujiniam savo susitvarkyme ir medžiaginiai stiprėja.

4. SLA. organas nei nesipriešina kuopų nei narių įnešimams konstitucijos pataisymais, papildymais, nei kitais klausimais, jei toki įnešimai yra daromi atatinkamu laiku ir įstatais nurodyta tvarka. Bet kuomet kuopa ar narys mėgina įnešti visuotinam narių balsavimui tokius klausimus, kurie jau yra nutarti, arba konstitucijos pataisymus, kurie prieštarauja valstijų apdraudos įstatymams ir dar apsilenkiant organizacijos įstatuose nurodytos tvarkos, tai organas ne tik turi teisę, bet net jo pareiga toki netykslumai nurodyti.

Pagaliau, mes pasakysime p. Žiliui į ausį, kad organo redaktorius net neturi teisės dėti organan tokių kuopų nutarimų ar įnešimų, kurie priešinasi SLA. konstitucijai ir daromi neprisilaikant konstitucijoje nurodytos tvarkos. Taigi jei norit kaltinti „Tėvynės" redakciją, tai galite kaltint užtai, kad patalpinome organe tuos 136 kuopos įnešimus, nes ištikrųjų jie visų pirma turėjo eiti Įstatų Komisijai.

Į kitus p. Žiliaus užmetimus ar savotiškas išvadas, nėra reikalo atsiliepti.

SLA. 2-ro APSKR. KUOPŲ DOMEI.

Kaip jau buvo pranešta per organą „Tėvynę", jog 2-ras apskr. rengia prakalbų maršrutą apie gruodžio mėnesio pradžią, taigi dabar, kad visos 2-ro apskr. kuopos imtųsi greitesnio darbo del prisirengimo prie minimo maršruto ir kad žinotų kokis laikas yra skiriamas kiek vienai kuopai, tai čia žemiau paskelbiu visų kuopų žiniai paskirtas dienas per apskričio valdybą. Kožnai kuopai duodame po dvi dieni, kad galėtumėt vieną iš dviejų pasiskirt. Dienos yra paskirstitos sekamai:

36 kp., Chicago, Ill., gruodžio 1 diena.

55 kp., West Pullman, Ill., gruodžio 3 d.

74 kp., So. Chicago, Ill., gruo

džio 6 arba 10 d.

109 kp., Chicago, Ill., gruod. 5 arba 14 d.

122 kp., Cicago, Ill., gruod. 8 arba 16 d.

125 kp., Maywood, Ill., gruodžio 2 arba 9 d.

63 kp., Burnside, Ill., gruod. 3 arba 4 d.

139 kp., Roseland, Ill., gruodžio 8 d.

129 kp., Chicago, Ill., gruodžio 7 arba 15 d.

174 kp., Chicago, Ill., gruod. 4 arba 17 d.

176 kp., Brighton Park, Ill., gruod. 14 arba 15 d.

182 kp., Chicago, Ill., gruod. 9 arba 12 d.

251 kp., So. Englewood, Ill., gruod. 13 arba 16 d.

208 kp., Chicago, Ill., gruod. 19 arba 20 d.

226 kp., Chicago, Ill., gruod. 13 arba 18 d.

289 kp., Harvey, Ill., gruod. 2 arba 5 d.

194 kp., Cicero, Ill., gruod. 10 arba 11 d.

Jeigu kuriai kuopai butų nepatogi nė viena iš paskirtųjų dienų, tai kaip galint greičiau praneškit man, žemiau telpančiu antrašu, pažymėdami kokioj dienoj jusų kolonijoj butų parankiau prakalbas surengti, tai bus galima atmainyti.

Kalbėtojai yra apsiėmę trys: T. Dundulis, R. Mizara ir P. V. Žalpis. Jie visi apsiėmė patarnauti apskričiui veltui, už tai apskričio valdyba vienbalsiai sutiko juos ir kviesti. Buvo pakviesta ir daugiau kalbėtojų, butent d-ras S. Biežis ir d-ras A. Montvidas. D-ras Biežis pareikalavo, kad ypatiškai atlankyčiau į jo ofisą del pasitarimo apie išlygas. Man atsisakius tai padaryti taip ir pasiliko ne apsiėmęs. D-ras A. Montvidas apsiima kalbėti, bet reikalauja už kožną prakalbą ar paskaitą $5.00 ir kelionės lėšų apmokėjimo. Esant tuščiam apskričio iždui, valdyba nutarė apmokamo kalbėtojaus neimti. Bet jeigu kuri kuopa sutiktų užsimokėti minėtą sumą ir norėtų gauti Dr. Montvidą už kalbėtoją, tai malonėkit greitai pranešti. Kitos smulkmenos, kaip tai plakatai ir svetainės priklauso kuopoms. Jeigu kurios kuopos norėtų plakatus gauti pigiau, tai prisiųskit man užsakymą pažymėdami dieną ir svetainės antrašą ir kiek plakatų norit, tuomet apskritys atspausdins visoms sykiu, kas kuopoms sutaupytų keletą dol. Taigi visos kuopos į darbą, kad minimas maršrutas duotų geras pasekmes.

P. J. Petronis — 2 apskr. sekr.,
10727 So. State St.,
Roseland, Chicago, Ill.

IŠ SLA. KUOPŲ DARBUOTĖS.

37 kp., Sunderland, Mass.

Protesto rezoliucija prieš atėmimą Lietuvos pilietybės.

Kadangi musų Tėvynės Lietuvos valdžia yra išleidus tokį įstatymą, kuris paliečia kiekvieną lietuvį gyvenantį svetimoje šalije, kuris buvo priverstas prasišalinti nuo kruvinojo caro valdžios ir dabar griuvus caro valdžiai susikurė neprigulminga Lietuvos valstybė, tad šioje šalyje gyvenančių lietuvių užvirė širdys džiaugsmu ir kiekvienas savanoriai rėmė neprigulmingą Lietuvos valstybę, kaip tai pirkdamas paskolos bonus ir šiaip aukaudamas Lietuvos valstybei. Bet dabar Lietuvos valdžia, atsimokėdama tiems lietuviams, kurie kitose šalyje gyvena, išleido įstatymą, kad kiekvienas lietuvis, svetur gyvenantis, turi užsiregistruoti pas Lietuvos atstovybę ir užsimokėti po 10 dolerių, o to nepadarius, praranda pilietybės teises Lietuvoje ir jų turtas lieka konfiskuotas, ir sugrįžęs į Lietuvą pilietybės teisių negali atgauti net per 10 metų.

Tad mes, Sunderlando SLA. 37-ta kuopa, laikytame susirinkime, spalių 8 d., 1922 m., griežtai protestuojame prieš tokį žiaurų Lietuvos valdžios įstatymą ir pareiškiame, kad mes nesiregistruosime ir nemokėsime uždėtų mokesčių.

SLA. 37-tos kuopos vardu—
J. Slančauskas,
M. Dabrikas,
J. Pazarskas.

PRANEŠIMAS SLA. 7-to APSKRIČIO KUOPOMS.

SLA. 7-to apskr. 17-tas suvažiavimas įvyks lapkričio (Nov.) 26 d., 1922 m., paprastoj svetainėje (Owl's Hall), 12 E. Market St., Wilkes-Barre, Pa.

Kviečiame visas kuopas gyvuojančias Luzerne, Lackawanna ir Wyoming apskričiuose skaitlingai dalyvauti šiame metiniame suvažiavime. Gerb. kuopos malonės išrinkti daug ir rimtų atstovų, o atstovai malonės nepasivėluoti, nes sesijos prasidės 10 val. ryte. Taipgi primenu, kad šis suvažiavimas yra metinis ir kuopos turi pasirupinti, kad mokesčiai į apskričio iždą butų užmokėti ir kad atstovai turėtų tiesotus paliudijimus (mandatus). Kitaip atstovai neturės sprendžiamo balso. Tad visi pasirupinkime idant šis suvažiavimas butų kuoskaitlingiausis.

J. S. Gilvickas,
SLA. 7-to apskr. sekr.,
67 Drummond St.,
Pittston, Pa.

Kuopu Susirinkimai

Niagara Falls, N. Y. SLA. 270 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks 5 dieną lapkričio, 2 val. po pietų, 339 14-th St. Malonėkite visi nariai skaitlingai atsilankyti ir užsimokėti savo užvilktas mokestis. Atsiveskite ir naujų narių prirašymui prie SLA. 270 kuopos.

Gutauskas — sekr.

Newark, N. J. SLA. 245 kp. susirinkimas įvyks 3 d. lapkričio, 7:30 v al. vakare, Lietuvių svetainėj, 182 New York ave. Malonėkite visi nariai ir narės atsilankyti, nes turime daug svarbių reikalų apsvarstymui del kuopos labo. Taipgi neužmirškite užsimokėti mėnesines mokestis, kad neliktumėt suspenduoti. Atsiveskite ir naujų narių prirašymui prie SLA. 245 kuopos.

L. Cibaitis — sekr.

Brooklyn, N. Y. SLA. 38 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks 5 d. lapkričio, 2 val. po pietų, 803 Driggs ave. Malonėkite visi nariai pributi ir užsimokėti savo užvilktas mokestis. Atsiveskite ir naujų narių prirašymui prie SLA. 38 kuopos.

A. Lesniauskas — sekr.

Wilkes-Barre, Pa. SLA. 115 kuopa laikys mėnesinį susirinkimą 5 dieną lapkričio, 2 val. po pietų, J. Kuncos svetainėj, 242 E. Market St. Malonėkite visi nariai susirinkti ir užsimokėti užvilktas mokestis. Taipgi atsiveskite ir naujų narių prirašymui prie SLA. 115 kuopos.

K. Demikis — sekr.

Mahanoy City, Pa. SLA. 211 kuopos susirinkimai bus laikomi kiekvieną nedėldienį po pirmam, 1 val. po pietų. Ateinantis susirinkimas įvyks 5 d. lapkričio, 1 val. po pietų, Lietuvių parapijos mokykloj. Malonėkite visi nariai skaitlingai atsilankyti ir užsimokėti savo užvilktas mokestis. Atsiveskite ir naujų narių prirašymui prie SLA. 211 kuopos.

Zig. Karkauskas — sekr.

"Gydytojas"

„GYDYTOJO" turinys niekad nesensta, todel seni numeriai „GYDYTOJO" liginai yra naudingi ir žinotini, kaip ir nauji.

Kas brangina savo sveikatą, tas skaito „GYDYTOJĄ".

Kas prisiųs 10c., tas gaus praeitų metų tris numerius „GYDYTOJO", kurių numerų reguliarė kaina 75c.

„GYDYTOJAS",
3310 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Skausmus ir gėlimus nutildo

PAIN-EXPELLER

Valzbaženklis užreg. S. V. Pat. Ofijo.

DRAUGAS REIKALE

LIETUVOS PINIGAI KALĖDOMS

Nuo Spalio 1, 1922, Lietuva įvedė savus pinigus, vadinamus LITAI, ir todel nuo dabar pinigų siuntimas į Lietuvą skaitysis Litais, kurių kursas su nusiuntimu yra sekantis:

50 Litų — $06.00	300 Litų — $ 34.50
100 Litų — $11.75	400 Litų — $ 44.00
150 Litų — $17.50	500 Litų — $ 55.00
200 Litų — $23.50	1000 Litų — $108.75

Laivakortės iš New Yorko į Kauną $105.15
Laivakortės iš Kauno į New Yorką $106.00.

Afidavitai parsikvietimui giminių ir draugų į Ameriką, Igaliojimai, Aktai su užtvirtinimu Lietuvos Atstovybės.

Visados adresuokite:

P. MIKOLAINIS,
53 HUDSON AVE., BROOKLYN, NEW YORK.

PRADĖK DIENĄ SU MUZIKA.

Šisai elegantiškas dailus laikrodis prikels tave ne kokiu smarkiu ir aršiu birbėjimu, ar skambėjimu, bet gražia, malone muzika. Antsyk pasijusi gerame upe.

Gali by laiku užsukti jį, kad jis pagriežtų smagumo delei. Jis griežia keletą melodijų ir patiks pačiam ir paties šeimynai. Viršeliai yra iš tvirtos medžiagos, labai dailiai spalvomis išmarginti. Gerai daboja laiką ir dailiai atrodys ant tavo kamodės, ar ant stalelio. Visas laikrodis yra 10 ir ½ colio aukščio ir 10 colių pločio.

Tiktai trumpam laikui gali gauti tą laikrodį už $8.00. Nieko nerizikuoji. Tiktai atsiųsk mums $1.00 depozito. Mes išsiųsime Tamstai laikrodį per paštą ir likusius pinigus. $7.00 apmokėsi laiškanešiui. NIEKO NELAUKDAMAS TUOJAU RAŠYK MUMS! Už visus užsakymus iš kitų šalių, ne iš Jungtinių Valstijų, turi buti iškalno apmokėti.

WESTERN SALES COMPANY,
2136 W. Chicago Ave., Dept. G 70,
CHICAGO, ILL.

BANKAS SU SIELA

SIUNČIANT PINIGUS Į EUROPĄ

neužmirškite koki puikų patarnavimą suteikia musų Užsienių Departmentas. Turint gerus ryšius, mes galime siųsti pinigus į visas dalis svieto saugiai, greitai ir žemiausia kaina. Duokite mums proga Jums patarnauti, o persitikrinsite, kad musų pinigų siuntimo skyrius yra augščiausios rušies.

Platesnių informacijų kreipkitės prie bile vieno musų skyriaus.

4% mokama musų Specialiam Nuošimčių Departmente. $1.00 atidaro saskaitą. Pinigai padėti iki 3 d. mėnesio neša nuošimtį nuo 1 d.

Pinigai siunčiami Lietuvon ir į visas dalis svieto saugiai, greitai ir žemiausia kaina.

BROOKLYN
227 Havemeyer St.
710 Grand St.
774 Broadway
84 Broadway
33 Grand St.

QUEENS
1696 Myrtle Ave. Ridgewood

MANHATTAN
481 Eighth Ave.
139 Broadway

Manufacturers Trust Company
NATHAN S. JONAS
President

CUNARD
Lietuvon Per 10 Dienų

Vienintėlis vandeniu kelias Lietuvon per Southamptoną ant Milžinų laivų.

AQUITANIA MAURETANIA
45,647 tonų 30,704 tonų
BERENGARIA
52,022 tonų

Apleidžia New Yorką kas Utarninką. Greitas persėdimas Southamptone. Lietuviai vpatiškai lydėti.

Į PILIAVĄ (2ra kl. $150.00) (3čia kl. 106.50)

Karės taksai atskirai.

Keliauninkai iš Lietuvos

sėda ant laivo Piliavoj važiuojant į Southamptoną ir ten persėda ant Milžinų laivų. Savaitinė tarnystė. Greičiausi laivai pasaulyje. Informacijas apie kainas ir reikalingus dokumentus del iškalno apmokamų keliauninkų galite gauti nuo bile agento. Pareikalaukite. Yra vienas jusų mieste arba apielinkėj.

F. ŽIVATAS

Parduodu laivakortes geriau sių garlaivių kompanijų į visas dalis svieto. Perku ir parduodu namus, farmas (Real Estate), Inšurinu (apsaugoju) namus nuo ugnies, automobilius nuo ugnies ir atsakomybės nelaimei atsitikus.

Ofiso Adresas:

1836 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.

SEVEROS GYDUOLĖS UŽLAIKO ŠEIMYNOS SVEIKATĄ.

Aštrus skausmų

ir reumatiško uždegimo galima pasekmingai išgydyti su

SEVERA'S GOTHARDOL

Išrikimas linimentas

Geras vaistas del susimušimo, išsukimo, tinimo, raumenų šlyvumo, skausmus stręnose ir šonuose.

KAINA 30 IR 60 CENTAI.

Klauskite pas aptiekorius.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

French Line

Kelionė jurėmis į Lietuvą ir iš Lietuvos

Chicago	lapkričio 14
France	lapkričio 15
Paris	lapkričio 22
Rochambeau	lapkričio 23

Geriausi įrengimai — kambariai dviems, keturiems ir šešiems žmonėms — prausyklos ir bėgantis vanduo kiekviename kambaryje. Čia yra valgomąsis kambarys, rukomasis kambarys, baras, barzdaskutykla, atdaras dėnis, garsi pracuzų virykla, vyno ir alaus duodama dykai, muzika, šokiai. Ant laivo yra vertėjas.

Specialis garlaivis S. S. Pologne susisiekia su S. S. Paris Havre ir plaukia tiesiog į Klaipėdą (Memelį). Tiktai ant Amerikos ir Lietuvos pasportų nereikia Francijos vizų.

Visais reikalais kreiptis reikia į vietinį French Line agentą arba į Kompanijos ofisą:

19 State St., New York City.

REIKALAVIMAI

Reikalingas vyras vedimui Real Estate ofiso. Prityrimo nereikalaujam. Turi mokėt anglų ir lietuvių kalbą ir užsistatyti kauciją. Alga $40 į savaitę ir komisas. Atsišaukiant rašykite angliškai šiuo antrašu:

„Tėvynė" (Want Dept.),
307 W. 30-th St.,
NEW YORK, N. Y.

Draugyščių Domei

„Gydytojas" platina sveikatos dėsnius netik spausdintu žodžiu, bet jau pasirenges skleisti sveikatos principus gyvu žodžiu: „PASKAITOMIS-PRELEKCIJOMIS".

Draugystės, norinčios tokių paskaitų, malonėkite kreiptis „Gydytojo" Administracijon:

"GYDYTOJAS"
3310 S. Halsted St.,
CHICAGO, ILL.

Net ir kudikiai pastebi!

Ir yra taip lengva visiškai iš galvos pašalinti pleiskanas. Tik kelis kartus panaudojus

Ruffles

tą pleiskanų mirtinąjį priešą — ir jusų galvos oda bus taip tyra, kaip kudikio ir *Ruffles* pagelbės jums visuomet ją tokia užlaikyti. Švari galvos oda užlaiko plaukus puikiais — pleiskanos tuojaus sunaikina juos.

Nusipirkite bonką *Ruffles* savo aptiekoje šiandie už 65c., arba prisiųskite 75c. pašto ženkleliais tiesiai į labaratoriją.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA
9 Broadway, New York, N.Y.
TIESI KELIONĖ į **LIETUVA**
PER HAMBURGĄ, PILIAVĄ ARBA LIEPOJŲ

Lietuviai važiuojanti į Piliavą aplenkia Lenkų juostų karidorą
Visa trečia klisa padalinta į kambarius ant 2-jų, 4-rių, 6-šių ir 8-rių lovų
ESTONIA lapkr. 15 LITUANIA lapkr. 29
Iš New Yorko, Bostono, ar Philadelphijos į Hamburgą $103.50—Piliavą $106.50 — Klaipėdą ir Libavą $107.
Iš Bostono per Fall River Line; iš Philadelphijos gelžkeliu į New Yorka.
Delei laivakorčių kreipkitės prie savo agento

Užkietėjimas, diegimas, mėšlungis ir kiti vidurių suirimai niekuomet nekankina šitos laimingos šeimynos.

BAMBINO
Vaisbaženklis Reg. S. V. Pat. Biure

greitai suteikia pagalbą ir tuojaus kudikį ir motiną pralinksmina ir užganėdina.

Bambino galima gauti visose aptiekose už 35c. arba už 40c. pasiunčiam per Parcel Post tiesiai iš labaratorijos.

Kudikiai mėgsta jį! Jie prašo daugiau!

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

GERIAUSI LAIVAI Į LIETUVĄ IR IŠ LIETUVOS

Geriausiai ir Pigiausiai Pasiunčia Pinigus Lietuvon ir Visur.

Parduodu **Laivakortes** ant visų linijų, geriausių ir greičiausių laivų į **Lietuvą** ir iš **Lietuvos** už žemiausias kainas, kaip kad pačios laivų kompanijos ima.

PARTRAUKIU GIMINES IŠ LIETUVOS

Patinku keleivius visose New Yorko ir Newarko stotyse. Prirengiu viską, kas kelionėje yra reikalinga.

Parupinu pasportus keliaujantiems į Lietuvą, o taipgi parupinu įvairius dokumentus su Am. ir Lietuvos valdiškais užtvirtinimais: igaliojimus (daviernastis), pirkimo ir pardavimo aktus ir t. t.

Apdraudžiu (Insurance) visokius dalykus.

Dykai duodu patarimus ypatiškai ir per laiškus, kaip geriausiai galima čia minėtus ir kitus reikalus atlikti.

Visokiais reikalais adresuokite:

A. S. TREČIOKAS,
Tel.: Market 4867. 195 ADAMS ST., NEWARK, N. J.

PINIGUS siunčiame Lietuvon pigiai greitai ir saugiai!
Partraukiame gimines iš Lietuvos
LAIVAKORTES parduodame ant visų linijų viską kelionei parupiname
LITHUANIAN TRAVEL BUREAU (International Travel Bureau)
136 East 42nd Street, New York, N. Y.

PINIGAI

Persiunčiame pinigus į Lietuvą ir visas dalis svieto, saugiai ir greitai.

LAIVAKORTĖS

Parduodame laivakortes ant visų linijų. Padarome pašportus. Patinkame keleivius ant visų New Yorko stočių. Prirengiame viską kas kelionėje yra reikalinga. Visuose reikaluose kreipkitės pas:

AMBRAZIEJUS & DANIELIUS
168 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel. Greenpoint 5975. (SLA. nariai)

RAŠYKITĖS PRIE S. L. A.

"TĖVYNĖS"

SPAUSTUVĖ

Šiuos

S PAUDOS DARBUS ATLIEKA

Konstitucijas
Cirkuliorus
Kopertus
Plakatus
Vizitines korteles
Knygas
Tikietus
Laiškus
Kvitas
Ofišas
ir t. t.

S. L. A. kuopos, Draugijos bei pavieniai, kada jums yra reikalinga kas nors spausdinti, kreipkitės pas mus šiuo antrašu:

Lithuanian Alliance of America
307 W. 30-th street
NEW YORK, N. Y.

LIETUVIAI AMERIKOJE

BROOKLYN, N. Y.

Protesto rezoliucija.

Lietuvių Neprigulmingas Kliubas, 55 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y. laikytame susirinkime spalių 10, 1922 m. svarstė įstatymą iš birželio 9 d., 1922 m., kuris verčia Lietuvos piliečius, gyvenančius Amerikoje, išsiimti Lietuvos pasus ir mokėti $10 pirmuose metuose ir po $5 sekamuose, kaipo mokestį Lietuvos valdžiai.

Kadangi Lietuvių Neprigulmingas Kliubas nuo pat savo susiorganizavimo dienos rėmė materiališkai ir morališkai visus Lietuvos reikalus, kaip tai: pirko sulig išgalės Lietuvos Laisvės Paskolos bonus, aukavo įvairiems Lietuvos reikalams ir dalyvavo visokiose iškilmėse, kurios buvo surištos su Lietuvos garbe, ir todėlei Kliubas mano turintis moralę teisę tarti žodį link viršui minėto Amerikos lietuviams netinkamo įstatymo ir ganėtinai apsvarstęs dalyką, randa:

1. Kad tokis Lietuvos valdžios įstatymas yra darantis gėdą jaunai Lietuvos demokratiškai respublikai, o kartu ir laisvę mylinčiai lietuvių tautai, nes tokis įstatymas yra liekana senoviško autokratizmo ir netinkantis šių dienų demokratijai ir

2. Tokis įstatymas yra širdgėla kiekvienam Lietuvą mylinčiam, nes jis užgauna kiekvieną tėvynainį ir atstumia visuomenę nuo teikimo Lietuvai toles nės pagalbos ir todėlei Lietuvių Neprigulmingas Kliubas matydamas kaip pirmesnieji tėvynainiai šiandien griežtai atsisako nuo tolesnio Lietuvos rėmimo, nutarė išreikšti protestą prieš tokį įstatymą, kuris verčia svetur gyvenančius Lietuvos piliečius imtis pasus ir mokėti dešimtines, ir kartu prašo Lietuvos valdžios, kad tas netikęs įstatymas butų panaikintas ir kad Lietuvos Seimas atatinkamai tą reikalą sutvarkytų. Antraip visokis Lietuvos valdžios kreipimasis prie Amerikos lietuvių bus veltus.

Ir nutarta šią protesto rezoliuciją nusiųsti Lietuvos valdžiai, Lietuvos Atstovybei Vašingtone ir spaudai.

Pirm. — **Albertas Benderis,**
Sekr. — **Pranas M. Andrius.**

KULPMONT, PA.

Pastarajam savo susirinkime Lietuvių Piliečių Kliubas nutarė statyti čia nuosavą namą ant savo loto, kurį jau senai nupirko prie Spruce gatvės. Kokis tas namas bus ir už kiek jį statys, da nežinia. Žinia tik, kad bus su svetaine, nes to tik kulpmoniečiams ir reikia. Iki šiol neturint savos svetainės, ypač lietuviams, priseidavo daug kėblumų nukęsti rengiant kokį nors vakarą. Tiesa, čia yra kelios svetainės: vengrų, italų, lenkų, etc., bet lietuvių ne vienos nors lietuvių gyvena čia pusėtinas burelis apie 100 su viršum šeimynų.

SLA. kp., kurioje beveik didesnė pusė vietos lietuvių priklauso, pastaruoju laiku nieko progresyvio neveikia. Ačiu tulų fruktų nechališkam ogresiviškumui, daug kad ir prakilnių dalykų pasilieka neįvykintais.

Po ilgam penkių mėnesių ang liakasių streikui 14 d. spalių, buvo čia pirma pilno užmokesčio diena. Na ir užė žmoneliai lyg tos bitės prieš leidimą spiečiaus. Nebuvo karčiamelės, kad nebutų prisikimšus kaip silkių bačka. Kai kur net stogas to namelio kilnojosi nuo nepapras tai didelio „linksmumo". O da kai kur net kumščiavosi ir sprandus viens antram suko vien delto, kad buvo linksmi ir džiaugėsi gavę skambučius paliesti.

Vietinis.

DAYTON, OHIO.

Spalių 8 d., šv. Stepono salėje, visi Daytono ir kitų miestelių lietuviai susirinko apie 400 skaitliuje padėkavoti Amerikai už pripažinimą Lietuvos. Kalbėjo Kongresmanas Roy G. Fitzerald, pil. J. Bagdžiunas iš Chicagos ir klierikas Domašius. Visų kalbėtojų žodžiai patiko klausitojams, ką liudijo griausmingas delnų plojimas. Grojo Lietuvos Vyčių benas abudu himnus ir kitoniškus maršus. Sudainavo keletą dainelių parapijinis choras.

Ant pabaigos išėjo kunigas Slavynas ir perskaitė 3 rezoliucijas: 1 padėkavonė Suvienytoms Valstijoms už pripažimą Lietuvos, 2 reikale atgavimo Vilniaus ir Klaipėdos ir 3 pasveikinimas Lietuvos valdžiai ir nusiskundimas ant tokios nedemokratiškos įvestos registracijos. Visos rezoliucijos liko priimtos rankų pakėlimu ir smarkiu šauksmu, o ypač priimant registracijos rezoliuciją. Nebuvo nė vieno priešingo, kas liudija, kad daytoniečiai nepripažįsta cariškos ar dar aršesnės registracijos.

Kunigas Slavynas iš gilumos širdies sušuko: broliai ir sesers! Burelis išsigimėlių politikierių išleido tokią skaudžią registraciją del mųs gyvenančių Amerikoje, ištikimų Lietuvos-močiutės sunų ir dukterų, su 10 dol. mokesties ir kitoniškoms pabaudoms. O kurie esame atsižadėję Rusijos caro, tai jie mus skaito ir Lietuvos atsižadėjusiais. Ar mes esame atsižadėję savo tėvynės? Ne! Jeigu jie, tie politikieriai neįsileis mus Lietuvon geruoju, tai mes išmušim duriš savo samanotų bakužių ir įeisim į savo gimtinį lizdelį, nes mes esame ir busime ištikimi savo tėvynei Lietuvai. Ir tas burelis politikierių neatskirs mųs nuo tėvynės, vieną milioną lietuvių, su tokia nežmoniška del mųs registracija.

Ar daug tokių kunigų randasi Amerikoje, kaip kun. Slavynas, kuris skelbia tiesos žodžius?

Buvo renkamos aukos Lietuvos Šaulių Sąjungai. Surinkta $66.45. Dar buvo surinkta pirmiau einant per stubas del lėšų mass-mitingo surengimo 100 dol. Apmokėjus lėšas $78.11, o likusius $21.89 pridėta prie $66.45. Viso labo pasiųsta atstovui Žmuidzinavičiui $88.34.

Šį apvaikščiojimą rengė įgalioti atstovai šių draugijų ir kuopų: SLA. 105 kp., šv. Mykolo drg., ALTS. 34 kp., šv. Petro drg., moterų pašalpinė katalikiška drg., SLRKA. 191 kp., LDS. 69 kp. ir Šv. Kryžiaus Parapija.

Lietuvos valdžiai pasveikinimas ir rezoliucija reikale registracijos.

Mes, Dayton, Ohio, miesto ir apylinkės Jungtinių Amerikos Valstijų lietuviai, savo masiniame susirinkime, laikytame spalių 8 d., 1922 m., džiaugsmingai minėdami Jungtinių Amerikos Valstijų pripažinimą Lietuvos Respublikos, šiuomi siunčiame ir savo pasveikinimo žodį Lietuvos valdžiai ir per ją visiems tiems, kurie to pripažinimo išgavime darbovosi, pareikšdami, kaip giliai mes esame tuo nuotikiu pradžiuginti ir patenkinti kartu su visa Lietuva.

Tačiau tas musų džiaugsmas dar nėra pilnas — jį drumščia nemalonios žinios, ateinančios iš Lietuvos, kad musų tautos sostinė Vilnius, toji Lietuvos širdis, dar iki šiol grobikų-lenkų rankose ir kad Klaipėda, tas nuo amžių grynai lietuviškas kraštas, tas vienintėlis Lietuvos uostas, dar iki šiol musų tėvynei nesugrąžintas.

Apgailestaudami išvien su visa tauta tas skriaudas, kokias lietuviai turi kentėti delei pasaulio politiškų galiunų neteisingo nusistatymo linkui musų tėvynės, kartu su šiuomi pareiškiame savo tvirtą pasiryžimą nenuilstamai Lietuvos labui darbuotis ir Lietuvos Respublikos atstatymo darbe aktyviai veikti. Ypatingai-gi visi mes pasižadame visa savo širdimi materialiai ir moraliai remti Lietuvos valstybę Vilniaus ir Klaipėdos atgavime. Meldžiame Dievo, kad suteiktų mums tą malonę, kad visi mes kogreičiausiai galėtume iškilmingai apvaikščioti ir visi išvien pasidžiaugti musų sostinės ir uosto atgavimu.

Bet prie šios progos veržiasi iš musų krutinių begalinis skausmas delei naujojo registracijos bei pilietybės mokesčių patvarkymo, kurio prisilaikant didžiumai geresniųjų Lietuvos sunų ir dukterų, nuo seniaus Amerikoje apsigyvenusių, priseitų nustoti savo mylimos tėvynės pilietybės teisių ir Lietuvon sugryžę, tie tautos ištikimieji vaikai, butų pastatyti gręta didžiausių šalies kriminalistų bei kitokios rušies biaurių prasikaltėlių, greta visų kitų Lietuvos išsigimėlių ir pilietybės privilegijų nustojusių. Ak, kaip liudną ir graudu darosi, skaitant minėtąjį patvarkymą. Ak, kaip mums širdis skauda ir desperacija ima, mintijant, kad nuo pusės sekančio gruodžio mė nesio jau didžiuma musų negalėsime vadintis Lietuvos piliečiais, Lietuvių Tautos vaikais.

Todel šiuomi maldaujame Lietuvos valdžios ir visų musų brolių ir seserų lietuvių, vardan musų ir jusų labo, vardan tėvynės Lietuvos labo, minėtąjį įstatymą sušvelninti.

Pasirašo mass-mitingo:
Pirmininkas — **Pranas Butkus,**
Sekretor. — **Stasys Grinevičius.**

Spalių 8 d., 1922 m., šv. Stepono salėje.

J. Urbonas.

SAN FRANSISCO, CAL.

Šio miesto lietuviai nors ir yra išsiskirstę po visas dalis miesto, vienok jei koks tautiškas pasilinksminimas yra rengiamas, visuomet visi atsilanko. Štai SLA. 106 kp. vakarėlin 14 d. spalių, kuri surengė teatrą ir balių, Finnų svetainėj, atsilankė lietuvių netik iš San Francisco, bet ir iš Oaklando, Richmando, Berkeley ir Belmonto, nes tai buvo pirmutinis balius su teatru šiuose metuose. Daug buvo ir tokių lietuvių, kurie pirmu kartu atsilankė į lietuvišką teatrą ir balių. Jie buvo nustebinti, kad lietuviai tolimuose vakaruose sugebi taip gerai sulošt teatrus.

Buvo statoma scenoj vaizdelis „Nesusipratėliai", kuris labai patiko susirinkusiai publikai. Ji išgirdama prašė, kad kuopa ir vėl greitu laiku sureng tų panašų vakarėlį.

Surengti panašų vakarą SLA. 106 kp. turint mažai narių yra sunku, ypač kad jie gyvena skirtingose miesto dalyse. Šis teatras įvyko tik per nenuilstantį darbavimasi draugų J. Koblino ir J. K. Chapliko. Lošime dalyvavo keturi kuopos nariai ir trįs pašaliniai, kurie pritaria lietuviškam judėjimui. Jais yra: ponia B. Burk ir pp. A. Dichus ir G. Jankauskas.

Po teatrui buvo šokiai, kuriuos taipgi papuošė lietuviška muzika, orchestra F. Gedimino, kuri publikai labai patiko. Čia taipgi turiu priminti ir jauną vaikiną p. F. Avinėlį, kuris turi nepaprastą gabumą pianu skambint. Iš jo lietuviai gali susilaukti gabaus pianisto. Šokiams pasibaigus žmonės dar ilgai šnekučiavo. Matydami kad SLA. kuopos nariai labai darbuojasi užganėdijimui atsilankiusiųjų, dauguma išreiškė pageidavimą ateit į kitą kuopos susirinkimą ir prisirašyti prie SLA.

Iš pasikalbėjimų matosi, kad žmonės geidžia dar sutvert T. M. D. kuopą, tik dėja — nė vienas nežino kur jos centras yra, kad galėjus gaut platesnių informacijų. (Su T. M. D. centru galima susirašyti sekamu antrašu: J. Sekys, 101 Oak St., Lawrence, Mass. „Tėv." red.).

Lai gyvuoja SLA. 106 kp. ir daugiau panašių vakarų surengia!

Kuopos narys.

KENOSHA, WIS.

Rezoliucija prieš Lietuvos piliečių registraciją.

Kadangi Amerikoj gyvenanti Lietuvos piliečiai tikėdamiesi padaryti Lietuvą laisva šalimi, rėmė ją visais galimais budais, kaip finansiniai taip ir moraliai;

Kadangi amerikiečiai lietuviai į kiekvieną Lietuvos žmonių atsišaukimą, prašantį vienokios ar kitokios paramos, duosniai atsiliepė su doleriais, aktyviu darbu ir vis varde Lietuvos ir laisvės, sudėjo šimtus tukstančių dolerių Lietuvos Laisvės Paskolai, kuri buvo rengama ir skiriama kovai už Lietuvos laisvę;

Kadangi pastaruoju laiku Amerikoje esanti Lietuvos atstovybė išleido įsakymą, verčiantį kiekvieną Amerikoje gyvenantį Lietuvos pilietį registruotis ir sykiu užsimokėti $10, o nesiregistravusiems grasinama konfiskavimu viso jų turto esančio Lietuvoje, kokį tik jie turi;

Kadangi be viso to, neužsiregistravusiems Lietuvos piliečiams grasinama atemimu Lietuvos pilietybės, neatsižiurint kiek daug jie yra pasidarbavę del Lietuvos laisvės;

Kadangi šitokis reikalavimas yra dideliu apsunkinimu Lietuvos piliečiams, gyvenantiems Amerikoje, nes, viena, tas juos didžiai apsunkintų finansiniai, o antra, įsiskverbę į Lietuvos valdžią reakciniai asmenys, turėtų liuosas rankas košti per savo koštuvą visus jiems nepatinkamus piliečius, grįžtančius Lietuvon;

Kadangi šitokis reikalavimas daro didelę gėdą Lietuvos žmonėms, nes jo nepraktikavo nei baisioji caro valdžia Rusijoje, o taipgi ir visų civilizuotų kraštų valdžios juo nesinaudoja,

Todel mes, Kenošos lietuviai, varde šešių draugijų susirinkę į German American Home svetainę, po num. 665 Grand ave., spalių mėn. 1 d., 1922 m., griešiausiai protestuojame prieš šitokius Lietuvos valdžios ir jos pasiuntinybės žingsnius ir reikalaujame, idant ši registracija butų panaikinta ir sykiu ragina me visus amerikiečius lietuvius nesiregistruoti.

Taipgi mes tariame, kad kopijos šios rezoliucijos butų pasiųstos Lietuvos valdžiai Kaune, Lietuvos atstovybei Vašingtone ir visai Amerikos lietuvių spaudai.

Pasirašo:

M. Mickiavičienė,
V. Ciakas,
Al. Lastauskas,
A. Baubonis,
A. Bučinskas.

SCRANTON, PA.

Nusisekęs jaunimo vakaras.

Spalių 9 d., š. m., įvyko vienas iš gražiausių maskaradų balių, kurį scrantoniečiai turėjo Lincoln Svetainėje. Vakarą surengė Lietuvių Dailės Mylėtojų Choras. Jaunimo prisirinko pilna svetainė, netik iš Scrantono, bet ir iš apylinkės.

Matytis komisijos puikiai darbuotasi, nes vaisiai darbo buvo matomi ir chorui belno liks apie šimtinė. Vakaro šeiminin kas buvo p. V. Kerševičius. Girdėjau, kad viršminėtas choras (kuris yra vienintėlis Scrantono apylinkėj bepartyvis choras), rengiasi apdovanoti Lietuvos Šaulius Kalėdų dovana. Pagirtinas sumanymas!

Viršminėtas choras arba komisija, rengiasi su visu smarkumu prie kito maskaradų vakaro, kuris įvyks toj pačioj svetainėj 31 d. spalių, t. y. „Halloween" naktį ir tikimasi, kad šis vakaras dar bus puikesnis už pirmą. Toliaus rengiamasi prie koncerto ir kitų vakarų, kurie įvyks apie vidurį žiemos.

Garbė jaunimui, kuris veikia savo ir sykiu visuomenės naudai.

Įkurtuvės.

Spalių 15 d. Stirnos svetainėj įvyko labai gražus vakaras, surengtas naujai susitvėrusio Jaunų Mot. Lietuvaičių Kliubo. Šis vakaras buvo kaipo įkurtuvės naujo kliubo. Svečių prisirinko pilna svetainė (parinktina publika buvo sukviesta).

Vakarą atidarė su šokiais ir įvairiais lietuvių žaislais. Vėliaus duota užkandžiai, o po užkandžių prasidėjo programas: buvo dainuojama, grajinama ant smuikų, piano solo ir tt. Bet labiausiai publikai patiko, tai mažų vaikų grupės pašokti „Kriputis" ir „Minuest" šokiai, kuriuos atliko labai puikiai.

Čia matytis jaunos motinos kliubietės padėjo gana triuso vaikučių mokinime, už ką užsipelno pagyrimo. Abelnai imant, visas vakaras nusisekė konopuikiausiai.

Panašaus kliubo senai čia reikėjo. O dabar, kuomet ši spraga užpildyta, tai tik reikia palinkėti gero pasisekimo musų darbščioms lietuvaitėms. Daugiau tokių vakarų!

SLA. 30 kp. narys.

THOMSONVILLE, CONN.

Protesto rezoliucija prieš atėmimą Lietuvos pilietybės.

Thompsonville ir apylinkės lietuvių laikytame masiniame susirinkime, rugsėjo 24 dieną, 1922 metų, Foresters svetainėje, sušaukto tikslu, kad apkalbėjus registracijos klausimą, kurį Lietuvos valdžia paskelbė per Lietuvos atstovybę Vašingtone, kuriuomi reikalaujama, kad visi Amerikos lietuviai Lietuvos piliečiai užsiregistruotų Lietuvos atstovybėj iki gruodžio 22 dienos, 1922 metų ir užsimokėtų $10.00. O neužsiregistravusiems grumojama atėmimu Lietuvos pilietybės ir konfiskavimu jų turto; pargrįžęs į Lietuvą pilietis neturės jokių tiesų per dešimtį metų. Matyt Lietuvos valdžia padėkavoja mums grudomama atėmimu pilietybės, ką mes nuo pat Lietuvos Respublikos įsikurimo karštai rėmėm Lietuvos valdžią jos sunkioj kovoj už Lietuvos nepriklausomybę pirkdami Lietuvos L. Paskolos bonus, gausiai aukodami visokiems Lietuvos reikalams.

Apsvarsčius registracijos įstatymą, vienbalsiai nutaria:

1. Griežtai užprotestuoti prieš tokį Lietuvos valdžios patvarkymą, kaipo neteisingą ir niekur negirdėtą ir šiuo sunkiu laiku Amerikos lietuviams darbininkams nepakeliama.

2. Užprotestuoti prieš laikraščius, draugijas ir žmones, kurie šį patvarkymą remia ir gina,

3. Reikalauti, kad Lietuvos valdžia jį, kaipo netikusį patvarkymą atšauktų.

4. Kreiptis į Amerikos lietuvių draugijas ir pavienius piliečius: a) kad reikalautų jo atšaukimo, b) kad niekas nesiregistruotų tol, kol jis bus atšauktas.

5. Šiuos nutarimus skelbti laikraščiuose ir kopijas protesto pasiųsti Lietuvos valdžiai ir Atstovybei Vašingtone.

Rezoliucijos komisija:
Pirm. — **Ignas Grigaitis,**
Sekr. — **S. Grigaliunas,**
Ižd. — **J. Dudavičius.**

TIKTAI SLA. Kuopoms

SLA. Ženkleliai-guzikėliai

VYRIŠKI SU ŠRUBELIAIS TRIJŲ RUŠIŲ:

Dideli Auksiniai, po $1.50
Mažesni Auksiniai 1.00
Paauksuoti ..... .50

MOTERIŠKI SU SPILKUTĖMIS TRIJŲ RŲŠIŲ:

Dideli auksiniai po $1.50, mažesni auksiniai — po $1.00; paauksuoti — po 50. Duodant užsakymus mažiau kaip ant vieno dolerio, reikia prisiųsti 10c. persiuntimui registruoto laiško.

SLA. kp. antspaudos-pečėtįs

Guminės Antspaudos su atramento paduškėle — po $3.00
Geležinės Pečėtįs, įspaudžiamos į popierą $5.00

Persiuntimo lėšas apmoka pačios kuopos.

SLA. kvitų ir orderių knygelės

Orderių knygelės išmokėjimams —po 50c.
Kvitų knygelės pinigų priėmimui—po 50c.

SLA. mokesčių-rekordų knygos

Liuosų lakštų systema su drutais audimo apdarais su raktu ir 75 lakštais parsiduoda tiktai už $2.00.

Siunčiant pinigus į Centrą reikia siųsti kartu su narių mėnesinėmis mokestimis pažymint ant mokesčių lakšto paliktos tuščios eilutės, už ką pinigai prisiunčiami.

Kiekviena kuopa privalo pasirupinti ingyti viršui pabriežtus kuopoms butinai reikalingus daigtus.

MONEY ORDERIAI turi but išrašyti ant Lithuanian Alliance of America, o mokesčių mėnesinius raportus (blankas) su pinigais siųsti sekretoriaus adresu:

P. JURGELIUTĖ
307 W. 30-th St.,
NEW YORK, N. Y.

ŽMONIU SVEIKATA

KOJOS SĄNARIŲ NIKSTERĖJIMAS.

Rašo Dr. I. E. MAKARAS.

Menkesniais kojos sąnarių pažeidimais paprastai žmogus neturi didelės bėdos. Bet prarečiais iš nežinystės pasidaroma nemažai vargo. Bile sąnario pažeidime pirmų pirmiausia reikia tikrai žinoti ar kartais nėra kaulas perlaužtas arba bent įlaužtas. Pastaruosiuose atsitikimuose dalykas pasidaro gana rimtas ir reikalauja atatinkamo gydymo, kad gavus geras pasekmes. Kitaip gi arba kaulas nesuauga kaip reikia arba sąnarys palieka štyvas, kas jau ytin sunku beatitaisyti. Abejotinuose atsitikimuose be daktaro patarimo yra labai nesaugu pačiam ligoniui gydytis.

Paprasto nario niksterėjimo, kame nėra pilno išnarinimo nei kaulo perlaužimo, gydymas visai lengvas. Vienok keletas taisyklių žinotina kiekvienam, kurių nepildžius netik liga gerokai užsitęsia, bet kartais ir svarbios komplikacijos apsireiškia. Nežiurint kaip menkas ir neskaudus niksterėjimas butų, reikia visados atgulti lovon keliom dienom. Per pirmas kelias valandas patartina dėti šaltas priekaitas arba tiesiog ledus prie niksterėto sąnario. Šaltos aplikacijos sumažina skausmą ir neduoda tinti. Kadir kiek patinsta, bet visgi daug mažiau, negu kad visai nieko nedėjus. Prabėgus parai galima dėti karštus kompresus, kuriuos neatbutina kartoti taip tankiai, kaip veikiai jie praaušta. Karšti kompresai mažina sutinimą, padidina kraujo cirkuliaciją ir tuomi paskubina gijimą pažeistų audinių, kas dikčiai sutrumpina ligos bėgį. Taipgi yra gera subandažuoti pažeistą sąnarį limpančiu plasteriu arba net paprastu drobės bandažu.

Trinimas įvairiais linimentais labai menkos vertės, nes jie per odą nepereina ir delto neturi ypatingos reikšmės. Veik visi patentuoti linimentai maloniai kvepia, o užpylus ant odos ją truputį degina. Apart kvapsnio ir deginimo daugiau jie neturi jokios vertės. Su mostimis irgi tas pats, nebent drabužius suterši. Mosčių bei linimentų vartojimas neturi jokios įtakos ir juo mažiau jų vartojama, tuo sveikiau kišeniui.

Visokiais niksterėjimo atsitikimais pailsis yra svarbiausia. Bandymas didvyriškai vaikščioti arba kaip paprastai daroma — nepasiduoti, yra ženklu pailginti ligą. Šitokis netikęs paprotys reikia visai užmiršti, o vaduotis tinkamomis, naudingomis tasyklėmis.

DARŽOVIŲ IR VAISIŲ SVARBA.

Rašo Dr. S. BIEŽIS.

Maistas reikalingas palaikymui gyvasties. Be maisto jokis gyvis negali ilgai tesėti. Tačiaus tas pats maistas gali kuną netik palaikyti gyvu, bet ir pilnai sveiku, jei pritaikintai vartojamas. Gi atbulai, neša daugel žalos ir net pagamina tulas ligas. Taigi, valgomoji medžiaga gali buti šaltiniu reikiamos energijos arba priežastimi įvairių ligų. Tas priklauso kiek ir kokios rušies maisto vartojama sulig amžiaus, užsiėmimo ir klimato.

Netik maistas turi buti pritaikintas pagal žmogaus, bet reikia jis vartoti reguliariais tarpais. Valgyti priepuoliais labai nepatartina. Jau nuo senų senovės įsi dirbo paprotys valgyti tris sykius į parą, ko normaliai suaugusiam žmogui pilnai ganėtina. Vaikams ir kudikiams reikia tankiau valgyti. Valgymas protarpiuose vėliaus ar anksčiaus baigiasi tulais vidurių suirimais. Moterims-šeimininkėms gali buti nėra taip lengva pasiganėdinti trims valgiais, mat jos bevirdamos turi dažnai ragauti valgio, kad tinkamiau jį sudarius. Tačiau reikia atkreipti domę į tai, kad daugel moterų įprato grumulioti veik visą dieną. Jos valgo ne tris sykius, bet vieną — nuo atsikėlimo iki gulimui. Šitame yra viena priežastis, del kurios musų moterys taip dideliais skaitliais serga įvairiomis vidurių ligomis. Moterys turi suprasti, kad valgymas priepuoliais, yra nenaturalis, nesveika bei veda prie keblių vidurių ligų. Išvengimui pastarųjų, lai tevalgo nė mažiau, nė daugiau, kaip tris sykius į parą reguliarėse valandose. Šiaip darant išvengs nemažai vargo ir iškaščių.

Lietuviai permažai domės kreipia į maisto tinkamumą. Jie persistato skrandį ir žarnas, tarsi, kokį maišą, į kurį ką įmesi, tas bus gerai. Tačiau, tikrenybėj visai kitaip. Virškinimo organai yra jauslųs ir jų reikalavimų nepildymas atseina gana brangiai. Geras ukininkas stropiai rupinasi savo gyvulius tinkamai šerti. Jis netikusį pašarą anaiptol neduos arkliui, nes gerai žino blogas pasekmes iš to pareinančias. Argi žmogus yra menkesnės vertės už gyvulius? Argi jo sveikata jam pačiam nebrangi? Taip, už gerą sveikatą dar niekas nėra suradęs brangesnio turto. Taigi, ar nepravartu tuo brangiausiu turtu, sveikata, rupintis kasdieną, kad jojo nepraradus, nes už pinigus nevisada jį nupirksi. Tinkamas valgis yra abecėlė tvirtos sveikatos.

Čia noriu trumpais žodžiais pakalbėti apie svarbą vartojimo daržovių ir vaisių. Jau randasi žmonių, kurie supranta blogas pasekmes perdaug valgyti mėsos. Ištikrųjų, dauguma lietuvių vos tik neišimtinai minta mėsa. Jei ne kava butų buvusi išmislyta pusryčiams, tai be mėsos neapseitų nė vieno valgio. Nors mėsa yra geras maistas, bet jos nemieruotas perdėjimas valgyti veik prie kiekvieno valgio, niekados neišeina ant gero. Žala pasidaro dvejopa: brangiau kaštuoja ir pagamina tulus kuno suirimus. Brangumas dar maža bėda, bet sveikatos suardymas kartais esti brangesnis ir už pinigus.

Reikia atminti, kad apart mėsos ir Amerikoj randasi gerų daržovių bei vaisių, kaip kad budavo Lietuvoj. Gali buti Lietuvos aplinkybės mielaširdingesnės šiuo žvilgsniu, nes biednesni žmonės ten mėsos tegaudavo prarečiais ir tai su skupia miera. Todel, aplinkybėmis verčiami turėjo gana plačiai vartoti javus, daržoves, vaisius, kas budavo gražion sveikaton kiekvienam. Gi čia tik perplaukus Atlantiką, jau musų šeimininkės pamiršta visą ką, apart mėsos. Gal stock yard'ai protą aptėmdo, o gal steikas daug lengviau ir greičiau pra šutinti užmetus ant skaurados? Kodel daug uma virėjų nebegamina lietuviškų, skanių, sveikų valgių, tai tik joms pačioms težinoma. Bet tokis nusistatymas, sakysiu apsileidimas, neša milžiniškų nuoskaudų joms pačioms, jų vyrams ir vaikams. Daugiausia del šitos priežasties Amerikos lietuviai kenčia įvairius vidurių ligų skausmus. Netikęs valgis yra ligų gamintojas.

Daržovės ir vaisiai aplamai šnekant yra mažiau maistingi, negu mėsa, todel pirmųjų reikia kur kas daugiau suvalgyti, kad gavus tiek pat energijos. Didelė dalis kaip vaisių, taip daržovių lieka visai nesuvirškinti, vidurių neperdirbti. Užtat šitas faktas apsaugoja nuo vidurių užkietėjimo, kas neretai su pagalba įvairių komplikacijų padaro tokius žmones amžinais invalidais. Lietuvoj žmonės beveik nežinojo vidurių užkietėjimo, o čia kasdieninis nusiskundimas. Tai pasekmė nebalansuoto maisto. Kur negyventume, visur fiziškai pasiliekame vienokiais, todel radikalė maisto permaina veda prie nesveikumų.

Apart to, kas augščiau pasakyta, daržovės ir vaisiai turi dar vieną svarbią funkciją. Juose randama medžiaga, taip vadinama, vitaminai, kurie nors dar mažai suprasti, bet yra tiek žinoma, kad be pastarųjų (vitaminų) asmuo negali buti ilgai sveikas. Nenorėdamas šiuo tarpu gilintis į šį dalyką, pasakysiu, kad daržovių ir vaisių nereikia skupauti, nė šalintis nuo jų.

Delei geresnės sveikatos ir tuo pačiu sykiu delei ilgesnio amžiaus, musų šeimininkėms labai pravartu susidomėti šiuo klausimu. Tinkamo valgio pagaminimu jos turėtų didžiuotis ir džiaugtis.

Dabartės dirbtiniai dantys daromi iš porcelėnos. Senovėj, ketvirtame ir penktame šimtmety pirm Kristaus, to nebudavo; ponai prievarta ištraukdavę dantis iš savo vergų burnų ir įsidėdavę sau. Šitą faktų liudija Dr. W. S. Popper'io iškasti dantų protėzo spesimentai Sidono kapinyse.

Prasti jausmai gimdo prastus jausmus ir nuodija nervus. Kuomet esi nemandagus kitiems arba supykęs, nuodiji pats save. Vengk pykčio!

Kur musės burbia apie maistą, žinok, kad ten giltinė galanda dalgį nukirsti tavo gyvybę. Musė yra giltinė.

(Iš „Gydytojas")

JOHN S. LOPATTO
Attorney and Counseler-at-Law
SLA. Advokatas-Patarėjas,
308-9-10 Coal Exchange Bldg.
WILKES BARRE, PA.
Telephone 4256 Market

GEORGE MATULEWICH
ATTORNEY-AT-LAW
National State Bank Building,
810 BROAD STREET,
Newark, N. J. Room 810

SANDARA

GERIAUSIAS DARBO ŽMONIŲ SĄVAITINIS LAIKRAŠTIS, LEIDŽIA A.L.T.S.

„Sandara" talpina daugiausiai gyviausius ir svarbius politinius straipsnius, gindama laisvos demokratijos idealą. „Sandaroje" telpa daugiausiai visokių apysakų, eilių, juokų ir svarbiausių žinių iš viso pasaulio. „Sandarai" bendrabarbiauja įžymiausi Amerikos ir Lietuvos lietuviai literatai rašėjai. „Sandara" išleidžia didelį Kalendorių 1923 metams, kuriame telpa gyvas šaltinis visokių žinių bei informacijų. Kaina 25c. „Sandara" kainuoja: Amerikoje $2.50 metams, $1.25 pusei metų. Lietuvoje: $3.00 metams, $1.50 pusei metų. Vieną numerį pažiurėjimui siunčiame dovanai.

SANDARA,
327 E Street, Boston 27, Mass.

SIUSKITE LIETUVON KNYGU

Lietuvos žmonės ir Lietuvos jaunimas nusiskundžia, kad neturi knygų. Mes jų turime daugiau, negu suvartojame, tad siųskite jas LIETUVON!

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE pataria savo nariams, kad jie siųstų nors po vieną musų knygų savo draugams ir giminėms Lietuvoje. Pasiųsti galima paštu. Patartina siųsti šiuo laiku sekančias knygas:

AISOPO PASAKAS, — didelė knyga, su daugybe paveikslų, 364 puslapiai, kaina $1.25

AMERIKA, — ypatingai reikalinga tiems, kas nori iš Lietuvos Amerikon atkeliauti, 288 pusl., kaina $1.00

ŽMOGAUS PAREIGOS, — svarbi knyga auklėjimui tėvynės meilės ir tikrojo patriotizmo, 245 pusl., kaina $1.00

Kas ims visas tris knygas, GAUS VISAS TRIS UŽ $3.00. Užsakymus su pinigais siųskite Centrui šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AM.,
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

TĖMYKITE!
Didelis 548 Puslapių Puikiai Paveiksluotas Veikalas Antgalviu
Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
ISTORIJA

Tai yra netik istorija didžiausios pažangos musų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudoma ir plačiai aprašoma musų visuomeniški santykiai išeivijoje. — Juo veikiau tą veikalą užsisakysite, tuo greičiau apsipažinsite su Amerikos lietuvių istoriją.

Kaina ---------- $1.50
Drutame apdare $2.00

Reikalaudami, kreipkitės į „Tėvynės" Administraciją šiuo adresu:

"TEVYNĖS" ADM.,
307 W. 30-th ST., NEW YORK, N. Y.

AISOPO PASAKOS

Didelė knyga 360 puslapių, 110 paveikslų, 301 pasakų. Tinkami pamokinimai seniems, jauniems ir mažiems.
Popieros apdaruose tik $1.25

„TĖVYNĖS" ADMINISTRACIJA
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

SUSIVIENIJINO LIETUVIŲ AMERIKOJE KNYGYNE

Galima Gauti Sekančios KNYGOS:

Amerika—Informacijos apie Ameriką ir tt. 1.00
Apdrauda ir Pašalpa — pusl. 32 ---- 10c.
Daktaras iš Prievartos (Komedija) ---- 20c.
Darbininkų Padėjimas Amerikoje 35 pusl. 10c.
Kas iš Kur Pareina? ---- 20c.
Kaip Gyvena: Latviai, Suomiai, Anglai -- 20c.
Kelionė į Šidlavą — pusl. 48 ---- 15c.
Konradas Velenrodas — pusl. 24 ---- 15c
Kražių Skerdynės ir Jos Pasekmės ---- 15c.
Lietuvių Tautos Klausimas Europos Karės Metu pusl. 102 ---- 35c
Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180 -- 40c.
Liudvikas Pasteris — pusl. 48 ---- 20c.
Nuo Degtinės — pusl. 19 ---- 10c.
Petras Žemaitis — pusl. 69 ---- 20c.
Perspėjimas apie Šventą Tikėjimą—pusl. 63 10c.
Ruožai iš SLA. Istorijos — pusl. 35 ---- 10c.
SLA. Istorija (1896-1915) $1.50; audimo apdarais ---- 2.00
Susiprato — 64 pusl. ---- 20c.

Viršminėtas knygeles SLA. nariai gauna už pusę kainos.

SEKANČIOS KNYGOS PARSIDUODA UŽ PILNĄ KAINĄ:

Graži Mageliona — Melodrama 4-rių aktų 50c.
Dvi Seseri — 4-rių aktų tragiška drama -- 50c.
Pavoktas Kudikis — Tragedija trijuose aktuose ---- 40c.
Kunigas Macochas — 4-rių aktų tragedija 35c.
Aisopo Pasakos — pusl. 364 ---- $1.25
Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje—pusl. 258 1.00
Paskaitos iš Bijologijos ir Bakterijologijos —pusl. 172 ---- 50c.
Svetimoj Padangėj Pasaulio Verpetuose Eilės, Dainos ir Prietikiai — pusl. 200. Parašė A. J. Jokubaitis ---- 2.00
Žmogaus Pareigos — pusl. 245 ---- 1.00

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

SLA. Pildomosios Tarybos Suvažiavimas.

Spalių 30 ir 31 dienomis, SLA. Centro raštinėje įvyko SLA. Pildomosios Tarybos suvažiavimas, kuriame dalyvavo prez. S. Gegužis, vice-prez. V. Kamarauskas, sekr. Jurgeliutė, ižd. T. Paukštis, dr.-kvot. Dr. F. Matulaitis ir iždo glob. J. M. Danielius ir K. Varašius.

Suvažiavime aptarta eina mieji organizacijos reikalai, kurių negalima išspręsti krivulės keliu ir nustatyta planai ateities darbams.

Lietuvos Operos Artistų Koncertas.

Kai jau buvo pranešta pereitame „Tėvynės" num. kad atvyko Amerikon Lietuvos Valstybinės Operos artistai: M. Liškevičius, P. Oleka ir J. Byra, kurie didesnėse Amerikos lietuvių kolonijose rengs koncertus, kad supažindinus Amerikos lietuvius su Lietuvos operos artistų-dainininkų jėgomis. Spalių 26 d. Brooklyno darbuotojų burelis susirinko „Vienybės" redakcijon, kad aptarius kuriuo budu butų galima šiems nauj iems svečiams pagelbėti, kad jų pastangos nenueitų veltui — kad ir patiems artistams butų naudos ir kad Amerikos lietuviai jų misija pasinaudotų. Šiame surinkime sudaryta komitetas, kurin įeina: trijų vietos laikraščių — „Tėvynės", „Vienybės" ir „Garso" po vieną atstovą, visų vietos chorų vedėjai ir po du atstovu nuo kiekvieno choro, kurie pritaria artistų misijai. Šito komiteto pareiga yra surengti koncertą Brooklyne ir visoje apylinkėje, įimant Pennsylvania valstija ir Baltimore miestą.

Pirmutinis koncertas įvyks lapkričio 12 d. vakare, McCaddin Salėje, Brooklyne, prasidės punktualiai 8 val. vakare. Kadangi vietos muzikai tvirtina, kad šitie gerbiami artistai yra ištikrųjų rimti muzikai ir gerai prirengti profesionalai-artistai, todel nėra abejonės, kad kiekvienas Brooklyno lietuvis koncertų lankytojas, neapleis šitos progos išgirsti pirmu ir gal paskutiniu kartu Lietuvos operos artistus. Taigi patartina kiekvienam nusipirkti bilietus iš kalno, kad nereikėtų grįžti namo nuo svetainės durių. Taipgi reikia pridurti, kad ir paties koncerto gerumas iškalno užtikrintas, nes jo programą išpildys Lietuvos operos artistai, o net ir svetimtaučiai, girdėję Lietuvos operą, pripažįsta, kad su Lietuvos opera negali susilyginti nei Varšavos, nei Rygos, nei pagaliau Berlyno operos. Ir štai mes, amerikiečiai, turime progos tos garsios operos artistų koncertu pasigėrėti. Todel nei vienas nepraleiskime šios progos susipažinti su Lietuvos meno kurėjais.

Spalių 26 d. gerb. artistai atsilankė „Tėvynės" redakcijon, su kuriais šių žodžių rašytojui teko artimiau susipažinti. Ir reikia pasakyti, kad gerb. artistai daro labai malonaus įspudžio, nes jų atvirumui, širdingimui ir simpatiškumui nėra rybų. Kaip muzika ir daina žavėja klausytoją, kaip ir šie muzikos ir dainos auklėtiniai savo tyra, malone siela sužavėja ir sujungia su savim kiekvieną su jais susitikusį žmogų.

Apie Lietuvos politiką jie nieko nekalba, nes sakosi, kad jie, kaipo menininkai, visą laiką stovėję šalimais politikos, todel apie ją nieko daugiau nežiną apart to, ką Lietuvos laikraščiai rašo.

Linkėtina, kad Amerikos lietuviai visur maloniai šitus gerb. artistus priimtų ir tinkamai jų rengiamus koncertus paremtų, nes jie yra verti širdingos visų paramos.

Kapitono L. Natkevičiaus Išleistuvės.

Spalių 27 d. vienoje Brooklyno žymesniųjų valgyklų tapo surengta draugiškas išleistuvių vakarėlis gerb. Liet. St. Seimo buvusiam sekretoriui, kap. Ladui Natkevičiui, kuris spalių 28 d., laivu „George Washington" išplaukė atgal Lietuvon.

Vakarėlin susirinko apie 30 vietos šviesesniųjų darbuotojų ir keletas profesionalų — gerb. gerb. Natkevičiaus vienminčių, kurie laike linksmos ir draugiškos vakarienės kiekvienas išreiškė savo nuomonę ir nepasitenkinimą Lietuvos abelna tvarka ir valdžios politika, kartu duodami patarimus, kas reikėtų padaryti Lietuvoje, kad sukurus tikrai laisvą ir nepriklausomą gyvenimą. Kai kurie svečių gal net perdaug padidintus kaltinimus darė Lietuvos valdžiai ir visai tvarkai.

Ant pabaigos gerb. Natkevičius savo ilgoje ir rimtoje kalboje atsakinėjo į tuos užmetimus, pabrieždamas, kad nors Lietuvoje ir yra daug netobulumų ir taisytinų dalykų, tačiau ameri kiečiai į Lietuvos padėtį žiu ri perdaug vienpusiškai, ne sistengdami pažvelgti kritiš kai į tuos visus paskalus apie Lietuvą skleidžiamus, kurių didesnė dalis yra perdaug išpusti ir neatatinka tikrenybei. Reikia atsižvelgti į tais visas aplinkybes, kuriose šiandien tenka Lietuvai gyventi, sako gerb. Natkevičius, ir tuomet tikrai pamatysime, kad tulais atžvilgiais Lietuvoje yra daugiau padaryta, negu iš karto buvo galima tikėtis. Beveik kiekvienas susirinkusiųjų pripažino gerb. Natkevičiui teisybę. Ant galo gerb. svetys dėkojo amerikiečiams už suteiktą Lietuvai pagalbą ir už para mą pažangiųjų žmonių kovos su juoduoju klerikalizmu.

Ant galo vakarėlio vedėjas, pil. A. Mikalauskas, prisiminė, kad „Lietuvos Ukininko" redaktorė p. Bortkevičienė yra teismo nubausta užsimokėti 10 tukstančių auksinų už kritikavimą klerikalų partijos ir Lietuvos konstitucijos, todel butų vietoje, jei šis susirinkimas sumestų keletą dolerių tai pabaudai užmokėti. Susirinkę svečiai sumetė 28 dol. Daugiausiai aukavusių yra piliečiai Struogis ir Beržietis po 5 dol. ir Garšva 2 dol. Beveik visi kiti dėjo po dolerį.

Spalių 28 d. gerb. Natkevičius išplaukė Lietuvon. Prieplaukoje buvo susirinkę artimų draugų burelis atsisveikinti su mylimu sveču iš Lietuvos, kurie palinkėjo laimingos kelionės ir pasekmingos darbuotės sugrįžus į Tėvynę. Prie progos tenka pastebėti, kad gerb. Natkevičiui kelionę prirengė ir laivakortę paru pino Ambraziejaus ir Danieliaus agentura iš Brooklyn, N. Y. Matyt šita agentura turi labai didelę įtaką „United States Lines" įstaigoje, nes Lietuvos parlamentarininkui parupino labai puikę vietą pirmoje klasėje, kurios gali jam pavydėti net bile milionierius.

„Tėvynės" redakcija irgi linki laimingos kelionės ir pasekmingos darbuotės sugrįžus Tėvynėn pasižymėju siam Lietuvos valstybės darbuotojui ir mylimam idė jos draugui!

Lietuviai Dalyvavo Karnavale.

Spalių 27 d. Astor viešbutyje įvyko „Americas Making" karnavalas, kuria me dalyvavo tarpe kitų tautų ir lietuviai. Lietuviams skirtą programo dalį išpildė Lietuvos Operos artistas P. Oleka ir ponia O. Pocienė iš Chicagos, kuri išvyko į Europą ir greitu laiku stos Lietuvos Operon, sudai nuodami po vieną liaudies dainelę.

Karnavale lietuvių publikos buvo labai maža. Apart artistų draugų ir rengusios karnavalą draugijos narių gal daugiau niekas nei nedalyvavo. Tačiau pačių amerikonų ir kitų tautų parinktinės publikos buvo gana daug.

Ona Pocienė Išvažiavo Italijon.

Žymi Amerikos lietuvių dainininkė Ona Pocienė iš Chicagos, spalių 28 d. laivu „Majestic", išplaukė Europon. Ponia Pocienė vyksta Lietuvon, kad sulig pakvietimo Lietuvos Valstybinės Operos direktoriaus, p. Sodeikos, stojus operon. Tačiau prie progos visų pirma vyksta Italijon, kad susipažinus su šios garsios operomis šalies muzika ir operų valdinimu ir nors dalinai dar pasimokinus kaip dainavimo, taip ir vaidinimo. Ponia Pocienė atsilankė ir „Tėvynės" redakcijon ir iš jos pačios teko sužinoti, kad ji vyksta Lietuvon jau pastoviam apsigyvenimui.

SLA. 126 Kuopos Susirinkimas.

Lapkričio 3 d., 8 val. vakare, SLA. raštinėje, 307 W. 30-th St., New York City, įvyks svarbus susirinkimas SLA. 126 kuopos, į kurį yra kviečiami visi kuopos nariai. Yra daug svarbių reikalų apsvarstymui. Apart to kiekvienas narys turi pasistengti užsimokėti savo mokesnius į organizaci ją ir ateidamas į susirinkimą atsivesti savo draugus prirašyti prie musų kuopos.

P. L. Ambrozaitė — sekr.

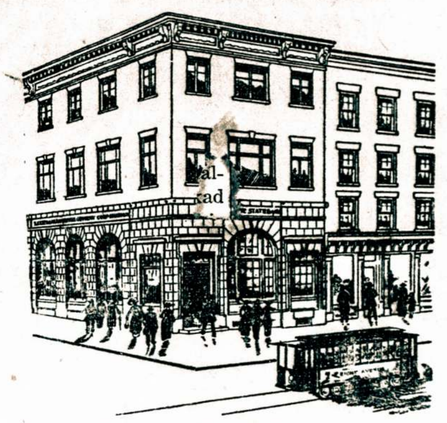

BALTIC STATES BANK

PIRMUTINIS IR VIENINTĖLIS LIETUVIŲ VALSTIJINIS BANKAS RYTUOSE.

Kapitalas ir perviršis — $270.000.00.
Turtas jau siekia — $1.125.000.00.

Priima Depozitus ir moka 4%. Depozitus galima siųsti per paštą.

SIUNČIA LIETUVON ir į kitas pasaulio dalis pinigus tų kraštų pinigais, arba AMERIKOS DOLERIAIS. Išmoka greičiausiai ir teisingiausiai. Ligi 1 d liepos 1922 m. arti 20.000 žmonių kreipėsi į mus pinigų siuntimo reikalais. TAS PARODO, KAD ŽMONĖS PASITIKI BALTIC STATES BANKU. Pasitikėjimą mes išdirbome teisingumu, sąžiningumu ir draugiškumu.

PARDUODA LAIVAKORTES Į LIETUVĄ ir iš Lietuvos ant visų laivų linijų ir kostruopiausiai prižiuri, kad keleiviai turėtų smagę ir gerą kelionę.

BANKAS ATDARAS kasdien nuo 9 val. ryte ligi 5 val. vakare, subatomis — ligi 7 val. vakare.

TELEFONAS: WATKINS — 2142.

Visai reikalais rašydami adresuokite šitaip:

BALTIC STATES BANK,
294 Eighth Ave., New York, N. Y.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA GYVUOJA 35 METAI

VIENYBĖ

„Vienybės" įstaiga per 35 metus siunčia pinigus į visas pasaulio dalis, parduoda laivakortes ant visų geriausių linijų ir viskuom keleivius aprupina, atlieka visokius spaudos darbus greitai ir gražiai, turi didžiausį Amerikoje lietuviškų knygų sandėlį ir leidžia didelį laikraštį „Vienybė" du sykiu savaitėje. Prenumerata: $3.50 metams. Visi kreipęsi į „Vienybę" kitur niekados nebesikreipia. Visais reikalais rašykyte:

VIENYBĖ,
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

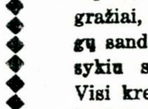

Į LIETUVĄ

WHITE STAR LINE
Iš New Yorko į Southamptoną:
(Didžiausias laivas pasauly)
Olympic lapkr. 4, gruod. 2, gruod. 30
Homeric lapkričio 11, gruodžio 9
Majestic lapkr. 25, gruod. 16, saus. 6

(Didžiausis laivas pasaulyje).
Greitas susisiekimas su Baltijos uostais.

AMERICAN LINE
Iš New Yorko į Hamburgą:
*Mongolia lap. 9, *Manchuria lap. 30
Minnekahda (3-čia kliasa) lapkr. 16
Susisiekimas su Baltijos uostais.
*Naujos kajutos trečioj kliasoj.

RED STAR LINE
Iš New Yorko į Plymouthą, Cherbourgą ir Antverpą:
Lapland lapkr. 4, Finland gruod. 2
Zeeland lapk. 25, Kroonland gruo. 23
Gothland (3-čia kliasa) lapkr. 11
Tiktai į Antverpa.

Geras maistas. Uždaryti kambariai. Prieinamos kainos jusų draugams, atkeliaujant į Ameriką. Del informacijų kreipkitės prie vietinių agentų arba

PASSENGER DEPARTMENT,
No. 1 Broadway, New York, N. Y.

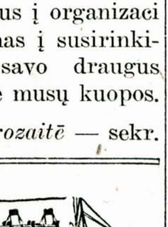

Švedijos Amerikos Linija
Į LIETUVĄ

Greitas pasažierinis kelias nuo NEW YORKO iki LIEPOJAUS per Gothenburgą, Švediją. Pasažieriai bus transferuoti ant jurių tiesiai į Liepoją.

S. S. STOCKHOLM
Lapkričio 25

S. S. DROTTNINGHOLM
Gruodžio 9, Sausio 13

Trečios klesos kainos:
I HAMBURGĄ $103.50
I DANZIGĄ ir PILIAVĄ $106.50
I LIEPOJŲ ir MEMEL $107.00

Su dumokėjimu $5.00 taksos.
Trečios klesos pasažieriai turi kabinus tiktai su 2—4 lovukėm.
Nereikia Švedijos pasporto vizos
Kreipkitės prie Vietinių Agentų ar Swedish American Line, 21-24 State Street, New York City.

UNITED-AMERICAN-LINES INC.
JOINT SERVICE WITH
HAMBURG-AMERICAN LINE.

NEW YORK - HAMBURG DIRECT

Trumpas susisiekimas su visom dalim Centralės Europos. Savaitiniai išplaukimai kas ketvergas nuo pier 86, North River, 46 St., New York, 12 val. diena.

Kajutos su 2, 4 ir 6 lovom ant visų laivų. Dideli valgymo kambariai, salonai ir pasivaikščiojimo dėniai skiriami 3 kliasai. Ant laivų „Hansa", „Bayern", „Wuerttemburg" ir „Mount Clay" yra speciališku kajutu.

Du nauji 20,000 tonų trijų šriubų laivai „Resolute" ir „Reliance" plauks kas antras utarninkas su 1-mos, 2-ros ir 3-čios klesos pasažieriais.

Užsakymui vietos kreipkitės prie musų agentų arba
UNITED AMERICAN LINES
39 Broadway, New York, N. Y.

SIŲSKIT PER
NAUJIENAS
PINIGUS LIETUVON

To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St.
Chicago Ill.

SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS IR KOMISIJU ADRESAI

PILDOMOJI TARYBA:
Prezidentas — St. Gegužis, Mahanoy City, Pa.
Vice-Prez. — V. Kamarauskas, 177 Slocum St., Edwardsville, Pa.
Sekretorė — P. Jurgeliutė, 307 W. 30-th St., New York City.
Iždininkas — T. Paukštis, 13 Mill St., Pittston, Pa.
Iždo Glob. — J. M. Danielius, 168 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Iždo Glob. — K. Varašius, c/o All Nations Deposit Bank, Pittsburgh, Pa.
Dr.-Kvot. — Dr. F. Matulaitis, 8709 Jos. Campan Ave., Detroit, Mich.

KONTROLĖS KOMISIJA:
B. Saloveičikas, 174 E. Main St., New Britain, Conn.
J. Stankevičius, 300 Hazle Ave., Wilkes Barre, Pa.
A. M. Augunas, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

APŠVIETOS KOMISIJA:
V. K. Račkauskas, 294 — 8-th Ave., New York, N. Y.
Dr. J. J. Kaškiaučius, 341 Walnut St., Newark, N. J.
T. Dundulis, 2447 N. Artesian Ave., Chicago, Ill.

ĮSTATŲ KOMISIJA:
K. Gugis, 3323 So. Halsted St., Chicago, Ill.
K. Jurgelionis, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Z. Puišiutė, 253 Broadway, So. Boston, Mass.

FINANSŲ KOMISIJA:
A. F. Bredickas, Shenandoah Trust Co., Shenandoah, Pa.
M. W. Bush, 294 — 8-th Ave., New York, N. Y.
A. Ivaškevičius, 1622 Columbia Rd., So. Boston, Mass.

SVEIKATOS KOMISIJA:
Dr. I. Bronušas, 615 Columbia Ave., Baltimore, Md.
Dr. J. Jonikaitis, 3732 Michigan Ave., Detroit, Mich.
Dr. E. G. Klimas, 2538 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.

PRIEGLAUDOS NAMO KOMISIJA:
J. Bulota, 1816 So. 13-th St., Springfield, Ill.
J. K. Mažiukna, 1434 Sheffield St., N. S. Pittsburgh, Pa.
L. Savickas, 430 Leggett St., Scranton, Pa.

LABDARYBĖS KOMISIJA:
P. Jurgeliutė, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.
P. Petraitienė, 3237 Auburn Ave., Chicago, Ill.
E. Mačinskienė, 3126 Lowe Ave., Chicago, Ill.

SUSIVIENIJIMO STOVIO, SKUNDŲ IR APELIACIJŲ KOMISIJA:
J. Katkauskas, 7711 Lockyear Ave., Cleveland, Ohio.
A. Apanaitis, 207 Moore St., Westville, Ill.
K. Skužinskas, 216 So. 17-th St., Herrin, Ill.